

Halina Poświętowska

właśnie kocham ...
indeed I love ...

Halina
Poświatowska

Halina Poświętowska

właśnie kocham ...

Wybór i przekład Maya Peretz
Posłowie Anna Nasiłowska

Wydawnictwo Literackie

Halina Poświętowska

indeed I love ...

Selected and translated by Maya Peretz

Afterword by Anna Nasiłowska

© Copyright by Teresa M. Porębska and Zbigniew Myga
© Copyright for the Polish edition by Wydawnictwo Literackie, Kraków 1997
© Copyright for the English translation by Maya Peretz

Teksty wierszy według wydania:

Halina Poświatowska, *Dzieła, Poezja 1-2*, Wydawnictwo Literackie, Kraków 1997

Projekt obwoluty, stron tytułowych oraz tłoczenia

Andrzej Dudziński

Redaktor

Krystyna Zaleska

Redaktor techniczny

Bożena Korbut

ISBN 83-08-02753-9

HYMN BAŁWOCHWALCZY
IDOL WORSHIP
(1958)

* * *

w kwiatkach czeremchy
odurzony zapachem
mój szalony gniew
osunął się na kolana

stałam nad nim
bezsilna i drżąca
a ty — stałeś poza mną

i szybciej niż płynie woda
wziąłeś moje ręce
i skrępowaleś je
pocałunkami

a potem — była czeremcha
i czeremcha
patrzyła —

*   *   *

amid wild cherry blossoms
overcome by fragrance
my fury
sank to its knees

I stood over it
powerless and shaking
while you — stood behind me

and faster than water flows
you took my hands
and tied them
with kisses

and then — there was the cherry tree
and the cherry tree
watched —

PRZYPOMINAM

jeśli umrzesz
nie włożę sukienki lila
nie kupię kolorowych wieńców
z rozszeptanym wiatrem we wstążkach
nic z tego
nic

przyjedzie karawan — przyjedzie
odjedzie karawan — odjedzie
będę w oknie stała — patrzyła
będę ręką machała
chustką wiewała
żegnała
w tym oknie sama

a w lato
w szalonym maju
położę się na trawie
na ciepłej
i rękoma dotknę twoich włosów
i ustami dotknę futra pszczoły
kąśliwej pięknej
jak twój uśmiech
jak zmierzch

potem będzie
srebrno — złoto
może złoto i tylko czerwono
bo ten zmierzch
ten wiatr
który trawom wszeptuje uparcie
miłość — miłość

KEEP IN MIND

if you die
I won't put on a lilac dress
won't buy colored wreaths
with whispering wind in the ribbons
none of that
none

the hearse will come — will come
the hearse will go — will go
I'll stand at the window — I'll look
wave my hand
flutter my handkerchief
bid farewell
alone in that window

and in summer
in crazy May
I will lie down on the grass
warm grass
and with my hands will touch your hair
and with my lips will touch a bee's pelt
prickly and beautiful
like your smile
like dusk

later it will be
silver — golden
perhaps golden and only red
for that dusk
that wind
which whispers love into grasses
stubbornly whispers love

nie pozwoli mi wstać
i pójść
tak zwyczajnie
do przekłęcia pustego domu

will not allow me to rise
and go
so simply
to my cursed deserted house

* * *

Jestem Julią
mam lat 23
dotknęłam kiedyś miłości
miała smak gorzki
jak filiżanka ciemnej kawy
wzmogła
rytm serca
rozdrażniła
mój żywy organizm
rozkołysała zmysły

odeszła

Jestem Julią
na wysokim balkonie
zawisła
krzyczę wróć
wołam wróć
plamię
przygryzione wargi
barwą krwi

nie wróciła

Jestem Julią
mam lat tysiąc
żyję —

* * *

I'm Juliet
I am 23
I once touched love
it had the bitter taste
of black coffee
it quickened
my heartbeat
crazed
my living body
rocked my senses

it left

I'm Juliet
high up on a balcony
suspended
I cry come back
I call come back
biting my lips
I draw blood

it hasn't come back

I'm Juliet
a thousand years old
alive —

* * *

przechodzili koło mnie
tak blisko
że mogłam ich dotknąć ręką
na ramionach nieśli gałęzie
— śpiewali —
dobro jest dobrem
a zło jest złem
sprawiedliwość jest dobrem
a niesprawiedliwość złem
miłość jest dobra
i miłość jest zła
więc dobro jest złem
i zło jest dobrem
i wtedy wyszłam z cienia
i zastąpiłam im drogę
zamilkli —
a przecież
byłam tylko piękna

mówiła Si-szy
pieszcząc gałązkę bzu

* * *

they passed by me
so near
I could touch them with my hand
they carried branches on their shoulders
— they sang —
good is good
and evil is evil
justice is good
and injustice is evil
love is good
and love is bad
so good is evil
and evil is good
then I surfaced from the shadow
and blocked their way
they turned silent —
but after all
I was only
beautiful

Si-Shi was saying
caressing a sprig of lilac

* * *

szukam cię w miękkim futrze kota
w kroplach deszczu
w sztachetach
opieram się o dobry płot
i zasnuta słońcem
— mucha w sieci pajęczej —
czekam...

* * *

I look for you in the cat's soft fur
in raindrops
in a picket fence
and, leaning on the kind fencepost,
obscured by sunlight
— a fly in a spider's web —
I wait...

* * *

jestem dla ciebie czuła
jak dla pszczoł
cierpki zapach kwiatu
jestem dla ciebie dobra
jak dla zmęczonych skrzydeł ptaka
rozchwiana gałąź

złoto
opadam na twoje powieki
uśmiechem
odpędzam myśli — kąśliwe osy

to noc
dała mi ciebie
ogromna noc
w której gubiłam rozrzucone po płótnie włosy

jesteś
jak księżyc wyraźny
świecisz
na moim chłodnym niebie
modłę się do ciebie

jaka to religia
w której czci się usta
wygiętego boga przedświtów

ach religia
wspaniali bluźniercy
jesteśmy sobie
zamkniętym czworokątnym światem

* * *

I am gentle with you
as with bees
the sharp smell of flowers
I am kind to you
as to the bird's tired wings
a swinging branch

as gold
I fall on your lids
with a smile
I chase away thoughts — stinging wasps

this night
has given you to me
the vast night
with my hair strewn in disorder over canvass

you are
clear like the moon
you shine
in my cold sky
I pray to you

what religion is this
where they worship the lips
of the curved god of dawns

ah religion
magnificent blasphemers
we are to one another
a closed four-cornered world

*   *   *

chcę pisać o tobie
twoim imieniem- wesprzeć skrzywiony płot
zmarzłą czereśnię
o twoich ustach
składać strofy wygięte
o twoich rzęsach kłamać że ciemne
chcę
wplątać palce w twoje włosy
znaleźć wgłębienie w szyi
gdzie stłumionym szeptem
serce zaprzecza ustom
chcę
twoje imię z gwiazdami zmieszać
z krwią
być w tobie
nie być z tobą
zniknąć
jak kropla deszczu którą wchłonęła noc

* * *

I want to write about you
with your name to prop the crooked fence
the frozen cherry tree
about your lips
to form curved stanzas
about your lashes to lie that they're dark
I want
to weave my fingers through your hair
find a nook in your throat
where with a muffled whisper
the heart defies the lips
I want
to mix your name with stars
with blood
to be inside, you
not to be with you
to vanish
like a raindrop soaked into night

* * *

ile lat mają twoje ręce
sękate drzewa
są wiosną
kiedy dotykają moich włosów

poprzez kruchość jesieni
przebija
zapach zbudzonych kłaczy
szept ziemi

pośrodku suchych palców
tańczy kwietniowy wiatr
gnę
moją zieloną szyję

głębiej — ostre pragnienie
przywrzeć
skórą ciepłą
do twoich rąk

* * *

how old are your hands
gnarled trees
they become spring
as they touch my hair

the smell of awakened roots
earth's whisper
pierce
the autumn's frailty

amid dry fingers
the April wind dances
I arch
my green neck

deeper — a sharp craving
to press
my warm skin
against your hands

WENUS

była piękna jak kamień
alabaster
z zielonymi żyłkami
tętniącymi uśpioną krwią

pół setki bogów
na obłoku
klaskało w ręce

gdy szła
chwiejąc się w biodrach

i nawet nie głowa
nie
i nie usta
nabrzmiały południa owoc
piersi — właśnie
piersi miała takie
że tylko stać
i wyć z zachwyty do chmur

były
jak bratnie księżycy
odkradzione niebu Saturna
owalne — uniesione w górę
a Hefajstos który w kuźni koniom kopyta kuł
skarżył się że go zdradza
dureń

VENUS

she was lovely like stone
alabaster
with green veins
throbbing with sleeping blood

half a hundred gods
on a cloud
clapped

as she walked
swaying her hips

and not even her head
no
and not her mouth
a swollen tropical fruit
her breasts — exactly
she had such breasts
you had to stop
and howl to the sky in adoration

they were like two fraternal moons
stolen from Saturn's sky
oval — upraised
and Hephaestus shoeing horses at the smithy
complained that she was cheating on him
the fool

WIERSZ O MIŁOŚCI

*pamięci Amadeo Modigliani
i Jeanne Hebuterne*

ich dwoje
poprzez zastawki serca
widoczni na wylot
z profilu
oprawieni w ból jak w złoto
patrzą powieszeni
na astralnym gwoździu

noc jak ściana
za nimi
wszechświat z obojętnymi
oczyrna gwiazd
i tylko oni — samotni
w odrapanym oknie
ziemskiej ulicy

a mówili że nie ma miłości
kłaniali że miłość umarła
w sanatorium śpiewającym karbolem
na bardzo ludzką gruźlicę

tymczasem
wysoko pod dachem
okno
z doniczką pelargonii
obrodziło czerwono
miłość — posypała się płatkami
w dół

A POEM ABOUT LOVE

*for Amadeo Modigliani
and Jeanne Hebuterne*

the two of them
through heart valves
seen right through
in profile
framed in pain like in gold
keep looking suspended
on an astral nail

the night like a wall
behind them
the universe with indifferent
stars' eyes
and only they — alone
in a battered window
of an earthly street

and love was said to be no more
love was falsely said to have died
in a clinic singing with carbolic acid
of very human consumption

meanwhile
high under the roof
a window
with a potted geranium
bore a rich crop of red
love — spilled with petals
to the ground

* * *

w obfitym lecie
skarżę się na głód
skrzydłom ptaków pomiętym zazdroszczę
ciemnej zieleni ogrodów
niebu
w którym słońce złoty owoc mieszka

głód głód
pełne wargi głodu
skościate głodem palce
nachylam je rozginam
na słoneczne promienie wabię
spełnienia tarczę okrągłą

i ciało moje
smagane przez wiatr
dojrzałe
kołyszące się na gałęzi życia
jak zielona papuga
chwiejne
podaję
miękkim rękóm obłoków

w ciągłym obrocie
chichocze pode mną ziemia

* * *

in lavish summer
I complain of hunger
envious of birds' crinkled wings
of the dark green of gardens
of the sky
where the sun the golden fruit resides

hunger hunger
lips full of hunger
fingers bony with hunger
I bend uncoil them
with sun rays I lure
the round shield of fulfillment

and my body
wind whipped
ripe
swaying on the bough of life
like a green parrot
unsteady
I offer
to the clouds' soft hands

in ceaseless rotation
the earth under me chuckles

KOT

ja mam pana boga w futrze
kiedy się przeciągam wzdłuż
czuję jego palce
wyprężone na grzbiecie

on — w mięśniach moich nóg
kroczy ciszej
niż okrągły księżyc
po przyczajonym niebie

nie płoszymy gałęzi
wiatr
trzepocze nam w pysku
skrzydłem głupiego wróbla

oblizuję wąs
z ciepłej krwi
zmrużony — śpiewam hymn
— o dobrym bogu

CAT

I have the lord god in my fur
stretching my limbs I feel
his fingers
tense on my back

he — in the muscles of my legs
strides more softly
than the round moon
across the lurking sky

let's not startle the branches
the wind
flutters in our mouths
with the stupid sparrow's wing

I lick warm blood
from my whiskers
my eyes half-shut — I sing a hymn
— and praise the lord

O WRÓBLACH

wróble to arcydobrzy katolicy
wierzący we wszystko
w objawienie w słońce
w płowiejące liście
one nie kłamią
nie kradną
nie wydziobują grochu z ziemi
kiedy ledwie się zazieleni
w ciepłym roztropnym marcu
one nie świegocą
nie uskrzydłają płotu trzepotem
pozwalają się łapać w paznokcie
długim przegowanym kotom
i giną jak świeci męczennicy
w głębokich trzewiach
za nie popełnione winy
dlatego właśnie w wigilię
wróble a nie kto inny
siedzą na najwyższej gałęzce choinki
i płaczą

ON SPARROWS

sparrows are excellent catholics
with faith in everything
the revelation the sun
the fading leaves
they do not lie
or steal
do not peck grass from the ground
when it first sprouts green
in warm sensible March
they do not chirp
do not lend wings to the fence with their flutter
they let themselves be caught
in the claws of long-limbed striped cats
and die like holy martyrs
in their deep entrails
for uncommitted crimes
that's why on Christmas eve
sparrows and no one else
sit on the highest branch of the tree
and cry

WIECZNY FINAL

obiecowałam niebo
ale to nieprawda
bo ja cię w piekło powiodę
w czerwień — ból

nie będziemy obchodzić rajskich ogrodów
ani zaglądać przez szpary
jak kwitnie georginia i hiacynt
my — położymy się na ziemi
przed bramą czarciego pałacu .

zaszeleścimy anielsko
skrzydłami o pociemniałych zgłoskach
zaśpiewamy piosenkę
o ludzkiej prostej miłości

w promyku latarni
świecącej stamtąd
pocałujemy się w usta
szepniemy sobie — dobranoc
zaśniemy

rano — stróż nas przegoni
z odrapanej parkowej ławki
i śmiejąc się okropnie
wskaże — ogryzek jabłka
leżący pod pnem jabłoni

ETERNAL FINALE

I've been promising paradise
but it's not the truth
for I'll lead you into hell
into redness — into pain

we won't stroll through blissful gardens
nor peek through cracks
to watch peonies and hyacinths blossom —
what we'll do is lie on the ground
by the gates of the devil's palace

like angels we'll flutter
our wings of darkened syllables
and sing a song
of simple human love

in the glimmer of light
seeping in from there
we'll kiss each other's lips
whisper goodnight
fall asleep

in the morning — a guard will chase us
from a battered park bench
and with a horrid laugh
point — at an apple core
by the roots of the tree

jestem nią błyskam biało w zachwycie nad sobą
płowym grzbietem ocieram się o pieszczotę traw.
łasica — podłużny płomyk wychynęła z krzaków
i szalonym tańcem powiedziała istnieniu o sobie.
długo napinała giętkie ciało potem zwinęła się w łuk
i poprzez oczy spadła na cztery widzące nogi.
jest — ziemia faluje pod nią i niebo pochyla się
nisko aby ją wchłonąć w siebie aby nigdy nie odeszła
tam gdzie nie ma ciepła ziemi i nieba.

SHE-WEASEL

I am her glistening white in self-admiration
I rub my tawny back on the caress of grasses
weasel — an oblong flame emerged from the bushes
and with a crazy dance announced herself to life.
she took time to stretch her supple body then sprang into a bow
and over her eyes landed on her four seeing feet.
she is — the earth surges under her and the sky bends over
low to suck her in so she could never leave
for a place where there's no warmth of earth and sky.

* * *

na zakurzonej drodze szukam twoich ust.
schylani się i zaglądam pod każdy omszały kamień.
w wilgotnym cieniu zwinięte krągło śpią ślimaki.
budzę je i pytam gdzie on jest? przeciągają zaspane
rogi wychylają się z łupin mrużą oczy od słońca.
i nikną nie mówiąc nic. pytam kamienia gładzę
chropawą powierzchnię ciepłą spragnioną ręką. milczy.
pytam słońca. pochyla głowę na zachód i idę
za słońcem na zachód żeby znaleźć ciebie.

* * *

on a dust-covered road I search for your lips.
I bend over and look under each moss-wrapped stone.
coiled into spirals snails sleep in moist shade.
I wake them and ask where is he? they stretch out their drowsy
horns peek from their shells squint at the sun.
and vanish saying nothing. I ask the stone smooth
its rough surface with my warm hungry hand. it's silent.
I ask the sun. it bends its head to the west and I go
after the sun westward to find you.

Z MANCZY

Wiatr zaplątany w skrzydła wiatraka kpi z patosu
mijających niebem chwil. Don Kichot z podłużnych
słonecznych cieni oparł brodę na ręce — patrzy tępo.
Wiatrak. Wiatrak. Rosynant chudą szczęką zgarnia
świerszcze i je bowiem mają barwę i zapach trawy.
I podczas gdy Sanczo Pansa gwałci w krzakach dziewczynę
która w tłustym czerwonym ciele nosi bezradne
obojczyki Dulcynei — Don Kichot walczy z olbrzymem.
I zwycięża. Wystające żebra Rosynanta rozsadza zielona
świegotliwa muzyka.

FROM MANCHA

The wind caught in the arms of mills mocks the drama
of minutes floating across the sky. Don Quixote of the elongated
sun's shadows rested his chin on his hand — his gaze dull.
A windmill. A windmill. Rosinante with a bony jaw gathers
crickets and eats because they look and smell like grass.
And while in the bushes Sancho Pansa ravishes a girl
who within her thick red body harbors Dulcinea's
defenseless collarbones — Don Quixote confronts a giant.
And wins. Chittery green music splits Rosinante's
gaunt ribs.

LUSTRO

jestem zaczadzona pięknem mojego ciała.
patrzyłam dzisiaj na siebie twoimi oczyma, odkryłam
miękkie zagięcie ramion znużoną okrągłość piersi które
chcą spać i powoli na przekór sobie staczają się w dół.
moje nogi rozchylające się oddające bezmiernie aż po
krańce których nie ma to co jest mną i poza mną
pulsuje w każdym liście w każdej kropli deszczu,
widziałam się jak gdyby poprzez szkło w twoich oczach
patrzących na mnie czułam twoje ręce na ciepłej napiętej
skórze moich ud i posłuszna twojemu rozkazowi
stałam naga naprzeciw wielkiego lustra, a potem
zasłoniłam oczy twoje żeby nie widzieć i nie czuć
samotności mojego rozkwitłego tobą ciała.

MIRROR

I am dazed by the beauty of my body.
today I looked at myself with your eyes. discovered
the soft curve of shoulders the tired round breasts which
want to sleep and slowly roll down in spite of themselves.
my legs unfolding offering infinitely up to
the limits absent from what is me and what beyond me
throbs in every leaf in every raindrop.
I saw myself as if through glass in your eyes
looking at me. I felt your hands on the warm tight
skin of my thighs and obeying your command
I stood naked before a huge mirror. and then
I covered your eyes not to see and not to feel
the loneliness of my body blossoming with you.

DZIEŃ DZISIEJSZY
PRESENT DAY
(1963)

Profesorowi Julianowi Aleksandrowiczowi
To Professor Julian Aleksandrowicz

* * *

lubię tęsknić
wspinać się po poręczy dźwięku i koloru
w usta otwarte chwytać
zapach zmarznięty

lubię moją samotność
zawieszoną wyżej
niż most
rękoma obejmujący niebo

miłość moją
idącą boso
po śniegu

* * *

I like longing
climbing up the railings of sound and color
catching into my open mouth
the frozen scent

I like my loneliness
suspended higher
than a bridge
embracing the sky with its arms

and my love
walking barefoot
over the snow

REKOLEKCJE DLA KOTA

spiczastoucha
w pręgi
ponad którymi oczu
konstelacja zielona świeci
wybacza ci się okrucieństwo
i świergot
w twoim gardle milknący
wybacza ci się egoizm
przerastający najwyższe drzewa
i daje we władanie wieczne
bo także dla twojej odpornej duszy
która kiedyś bez sierści
przeciągnie się w szybkim wietrze
płot i kolana
podótek miękki
żebyś mogła trącać paznokciem
trzepot i ciepło
dwie struny
na których wygrzwasz
swój kosmiczny niedosyt
amen

SERMONIZING A CAT

spike-eared
with stripes
above which the eyes'
green galaxy glitters
you are forgiven cruelty
and twitter
dying in your throat
you are forgiven selfishness
topping the tallest trees
and given into everlasting reign
— for also to your perverse soul
which one day without pelt
will stretch out in swift wind —
a fence and knees
a soft lap
so you could pluck with your nail
flutter and warmth
the two strings
on which you play out
your cosmic craving
amen

ODA DO RĄK
ODE TO HANDS
(1966)

Mojej siostrze Margosi
To My Sister Margosia

* * *

nie mam dawnej czułości dla mojego ciała
jednak je toleruję jak pociągowe zwierzę
które jest pożyteczne chociaż wymaga wielu starań
dostarcza bólu i radości i bólu i radości
czasem zastyga z rozkoszy
a czasem jest schronieniem dla snu

znam jego korytarze kręte
wiem którędy przychodzi zmęczenie
jakie ścięzna napina śmiech
i pamiętam jedyny smak łez tak podobny
do smaku krwi

moje myśli — stado trwożnych ptaków
karmią się na zagonie mego ciała
nie mam dla niego dawnej czułości
ale czuję ostrzej niż przedtem
że sięgam nie dalej niż moje wyciągnięte ręce
i nie wyżej niż mogą mnie unieść wspięte palce u nóg

*   *   *

I lack former tenderness for my body
yet I tolerate it like a beast of burden
useful though it requires much care
it brings pain and joy and pain and joy
sometimes inert from pleasure
sometimes shelter for sleep

I know its twisted hallways
can tell which way exhaustion comes
which tendons laughter tenses
and I remember the unique taste of tears
so like the taste of blood

my thoughts — a flock of frightened birds
feed on the field of my body
I lack my former tenderness towards it
yet feel more acutely than before
that I reach no further than my outstretched arms
and no higher than I can rise on the tips of my toes

PRZYPOWIEŚĆ

Postawił diabeł Chrystusa na górze Cadillac i kazał mu spojrzeć w dół. Do nieba był tylko jeden krok, a w dole rozpościerała się kraina żyzna i piękna jak kolorowa pocztówka. Woda była głęboko błękitna, las na zboczach wysepek soczyście zielony, a piasek nadbrzeżny miał kolor złotego kruszcu.

— To wszystko będzie twoim — kusił diabeł — jeśli dasz mi drobiazg — duszę.

Popatrzył Chrystus — do nieba był tylko jeden krok — i pokręcił głowę. — Nie, diable, nie skusisz mnie miękkim futrem lasów ani przejrzystym lustrem wody, bliższa mi od nich moja własna dusza. Zmartwił się diabeł, ale nie stracił nadziei. Przejdźmy się trochę — powiedział — i zeszli nisko pomiędzy łodzie rybackie. Wszedł Chrystus do łodzi i zobaczył, jak rybacy zarzucają sieć, a potem z wysiłkiem wielkim, ryb pełną, ciągną ku brzegowi. Zaczął im pomagać Chrystus i gdy z oddechem krótkim i błyszczącymi oczyma już dotykał trzepoczących w sieci, powiedział diabeł — będą twoje, ale tylko wtedy, jeśli mi oddasz duszę. — Bierz ją — krzyknął Chrystus — obydwie ręce zanurzone w wodzie — i nie przeszkadzaj ludziom w codziennej walce o życie na ziemi.

PARABLE

Then the devil put Christ on Mount Cadillac and ordered him to look down. It was just a step to heaven, and in the valley spread a country fertile and beautiful like a colored picture card. The water was deep blue, the forest on the slopes of little islands richly green, and the sand on the shores the color of gold ore.

— All this will be yours — the devil tempted — if you give me a trifle — your soul.

Christ looked around — it was just a step to heaven — and shook his head. — No, devil, you won't seduce me with the soft fur of forests nor with the transparent mirror of water, my own soul is dearer to me. The devil was upset, but didn't lose hope. Let's take a walk — he said — and they went down among the fishermen's boats. Christ got into a boat and saw how the fishermen set the net and then, with a great effort pulled it, full of fish, toward the shore. Christ started helping them and when, panting and with shining eyes, he almost reached those fluttering in the net, the devil said — they will be yours, but only if you give me your soul. — Take it — cried out Christ — both his arms in the water — and don't interfere with men's everyday life struggle on earth.

PODRÓŻ POCIĄGIEM OSOBOWYM

mała siostra podróżuje teraz przez życie
uśmiecha się do niej rudy konduktor stojący na stopniach wagonu
on ma żonę i czworo dzieci nigdy niesytych
a głód który mu draży trzewia podobny do ich głodu
żarłocznie patrzy na małą siostrę pan konduktor
każę jej się przesiąść do następnego wagonu

następny wagon jest dla niepalących
siedzi tu kilku staruszków wydaje się że drzemią
myślę — tu będzie bezpieczna rozglądam się gdzie ją posadzić
gdy wtem chwytam spojrzenie spod półprzymkniętych powiek
wymierzone w jej dziecinne ramiona i szczupłą szyję
nie — mówię — tu zbyt duszno chodź znajdziemy miejsce dalej

ciągnę już wzdłuż korytarza zadyszana zmęczoną
robi się tłoczno w przedziałach już wszystkie miejsca zajęte
mężczyźni wsparci na oknach palą papierosy czytają gazety
kobiety poprawiają włosy ich suknie wilgną od potu
stajemy pośród tłumu niepodobna przepchnąć się dalej
słyszę że pociąg rusza i w biegu skaczę ze stopni

mała siostra odjeżdża milknie stukot kół...

A TRIP BY A PASSENGER TRAIN

my little sister is traveling through life
a red-haired conductor on the steps of the car smiles at her
he has a wife and four children who are never full
and the hunger that sucks at his guts is like their hunger
ravenously the conductor looks at my little sister
I tell her to move to the next car

the next car is for non-smokers
several old men sit there they seem dozing
I think — she'll be safe here and look around for a seat for her
when suddenly I catch a glance from under half closed eyelids
aimed at her childish shoulders and slim neck
no — I say — it's too stuffy here come we'll find a seat further on

I drag her along the corridor panting and tired
the compartments are getting crowded all seats already taken
men propped on windows smoke read papers
women fix their hair their dresses soaked with sweat
we're standing in the crowd it's impossible to push any further
I hear the train starting and jump off the steps

my little sister leaves the clatter of wheels fades away...

*   *   *

przeciw światu
miał tylko dwie szczeki
dwie szczeki uzbrojone w zęby
to mało

bo gdzie filozofia bytu
gdzie teologia
gdzie wiara w białość

on wierzył tylko w ręce człowieka
przynoszące pożywienie
a czasem śmierć

jednakowo wdzięczny
za pożywienie
i za śmierć

*   *   *

against the world
it had only its two jaws
two jaws armed with teeth
that's not much

for where is the philosophy of being
where is theology
where the belief in whiteness

it believed only in man's hands
which bring nourishment
and sometimes death

equally grateful
for nourishment
and for death

*   *   *

drzazga mojej wyobraźni
czasem zapala się od słowa
a czasem od zapachu soli
i czuję jak pode mną
przestępuje z nogi na nogę okręt
i ocean jest niezmierzony
bez żadnego brzegu
zamknięta w łupinie drewna
jestem cudownie wolna
nie kocham nikogo
i niczego

*   *   *

a splinter of my imagination
sometimes flares up from a word
and sometimes from the smell of salt
and I feel under me
the ship shift from foot to foot
and the ocean is immeasurable
without any shore
secure in a shell of wood
I am wonderfully free
I love no one
and nothing

*   *   *

pytasz czemu pociąga mnie magia liczb
liczbą wyrazić pragnę nieskończoność
mojej tęsknoty mojej miłości

chcę żeby zastygła w kryształach liczb
żeby dni ślizgały się po niej jak po diamencie słońce

chcę żeby trwała nie skażona mijaniem
aby nie była więcej ani tęsknotą ani miłością

* * *

you ask what intrigues me in the magic of numbers
in a number I want to express the infinity
of my longing of my love

I want it to congeal in a crystal of numbers
so days will skid over it like the sun over a diamond

I want it to last untainted by passing
to be no more either longing or love

* * *

jaki to piękny szkielet
gdyby przycisnąć usta
odpowiedziałyby pocałunkiem

kość misternie związana z kością
owinięta w elastyczne włókna

kiedy idzie ulicą
demonstruje dokładność
z jaką staw się zgina rozgina

w płynności jego ruchów
jest muzyka niebieskich sfer
o — jedną trzyma w dłoni

okręca ją wolno
i posłuszny świat
wiruje wokół niego

jaki to kruchy szkielet
rozpada się w proch
przy łada niepowodzeniu

*   *   *

what a lovely skeleton
if you pressed your mouth to it
it would answer with a kiss

bone cleverly tied to bone
wrapped in elastic fibers

walking in the street
it demonstrates the precision
with which joints bend unbend

in its movements' fluidity
there is the music of heavenly spheres
see — it's holding one in its hand

turns it slowly
and the obedient world
spins around

what a brittle skeleton
it crumbles to dust
at the slightest failure

* * *

moim głównym zajęciem jest malowanie brwi
maluję brwi ze skupieniem
tak to czynią kobiety już przełękłe
nakłuwające luster powierzchnie uważnym spojrzeniem

narożnik kamienicy którą mijam każdego rana
zakręt ulicy którą przechodzę
wątłe palce pleśni obejmują ziarna piasku
rosną szpary w ścianach ogromnieją szpary w podłodze

kruszą się rozsypują ulice
wiatr je w cztery strony niesie
wiatr się z nimi w chowanego bawi

nagarniając włosy na policzki
patrzę jak kamienie porastają w trawy

*   *   *

my main pastime is penciling my eyebrows
I pencil my eyebrows with the concentration
of women already terrified
piercing the mirrors' surface with their fixed gaze

the corner of the building I pass every morning
the turn of the street I cross
the frail fingers of mildew embrace grains of sand
cracks in the walls widen cracks in the floor grow larger

streets crumble collapse
the wind carries them in four directions
the wind plays hide and seek with them

combing hair over my cheeks
I watch stones overgrow with grasses

*   *   *

chodź tu do mnie mój najmilszy
pogwarzymy sobie
ja — z ustami w twoim futrze
ty — z paznokciami w gwiazdach

szarpiesz w strzępy złote futra
słyszę — wszechświat pomrukuje
na dnie głębokiego gardła

zostawił nas całkiem samych
mnie — z ustami w twoim futrze
ciebie — z gwiazdą w oku

wymykamy się obrotom
chyttrze za nic mając czas

* * *

come here sweetheart
we'll chat
my lips in your fur
your claws in the stars

you tear golden furs to shreds
I hear the universe purr
in the pit of your throat

it left us all alone
my lips in your fur
a star in your eye

we dodge its rotation
slyly thinking nothing of time

*   *   *

delikatnie niosę moje serce
jak obciętą głowę świętego Jana
ziemia tańczy pode mną

moje serce jest amebą
wydłużającą się bez końca
żyjątkiem

ten świat należy do niego
łóżko obraz cztery kąty

moje serce lubi geometrię
i harmonię

ostrożnie je niosę
jak obciętą
głowę świętego

*   *   *

carefully I carry my heart
like the severed head of John the Baptist
the earth is dancing under me

my heart is an amoeba
an endlessly extending
microscopic being

this world belongs to it
the bed the picture the four corners

my heart likes geometry
and harmony

I carry it carefully
like the severed head
of the saint

* * *

pytasz — co dźwigają w jukach wielbłądy podróżne
one niosą moje serce
poprzez pustynię

kiedy odszedłeś ode mnie
zostałam sama
pod żółtym słońcem

ziemia jest sucha
i serca ludzi puste
nie dla mnie bije
źródło tkliwości

czasem cię widzę
lecz wyciągniętymi rękoma
dotykam tylko
mojej myśli o tobie

pytasz — co dźwigają w jukach wielbłądy podróżne
one niosą moje serce
poprzez pustynię

*   *   *

you ask — what camels haul in their saddle-bags
they carry my heart
across the desert

since you left me
I remain alone
under the yellow sun

the earth is scorched
and human hearts are hollow
the source of tenderness
beats not for me

sometimes I see you
but with my outstretched arms
touch only
my thought about you

you ask — what camels haul in their saddle-bags
they carry my heart
across the desert

*   *   *

wczoraj pisałam wiersze
tak jak dziś rozdaję pocałunki
moje pocałunki potaniały
wiersze są coraz rzadsze

wiersze piszę już tylko wtedy
kiedy zrani mnie kolor kwiatu
albo kiedy nietoperz
w nocnym przelocie
dotknie mojego policzka

całuję o każdej porze roku
całuję przygodnie spotkanych
studentów lekarzy poetów

oni potem piszą o tym wiersze
tak jak ja rozdaję pocałunki
garściami
bezmyślnie
pospiesznie

* * *

yesterday I wrote poems
just as today I dispense kisses
my kisses have become cheaper
poems grow more and more scarce

poems I now write only
when the flower's color hurts me
or when a bat
flying through the night
touches my cheek

I kiss in every season
I kiss those randomly met
students doctors poets

they then write poems about it
just as I dispense kisses
by handfuls
carelessly
rashly

* * *

zbawienie jest w ciepłym futrze
zbawienie jest w słodkim mięsie
zbawienie jest w płynnej krwi
chwalmy rozpustę
ze czcią wymawiajmy imiona
Tais Fryne i Judyty ulicznicy żydowskiej

przyszłość świata jest w naszych ramionach
ach ona jest w naszych gorących ramionach
w naszych udach pragnących bezwstydnym
w naszych żyznych piersiach
ze czcią powtarzajmy imiona
Tais Fryne i Judyty ulicznicy żydowskiej

po przestworzach zatacza się ziemia
kłącze traw wyciąga do słońca
mężczyźni ryją w podziemiach
ślepyimi pyskami kretów
a my —
wiedza jest w naszych ramionach
zbawienie jest w słodkim mięsie
Tais Fryne i Judyty ulicznicy żydowskiej

* * *

salvation is in warm fur
salvation is in sweet flesh
salvation is in liquid blood
let us praise wantonness
let's reverently pronounce the names
of Thais Fryne and Judith the Jewish whore

the world's future is in our arms
oh but it is in our sultry arms
in our thighs starved and shameless
in our fertile breasts
let's reverently repeat the names
of Thais Fryne and Judith the Jewish whore

in cosmic space the earth rolls
grass roots it stretches out to sun
underground men dig
with the moles' blind snouts
while we —
knowledge is in our arms
salvation is in the sweet flesh
of Thais Fryne and Judith the Jewish whore

* * *

to my rodzimy mężczyzn o mocnych dłoniach
nie z uśmiechu lecz z bólu i ziemi — pachnące
jak pachnie ścięta trawa pod lipcowym słońcem

w głębokich wąwozach naszych trzewi
są mchem wysłane gniazda i są pisklęta
i dzieje się tam tajemnica istnienia której nikt nie przejrzał
i rosną pokłady prehistorii której nikt nie upamiętnił

ponad naszymi czołami renesanse przeciągają złotą chmurą
w naszych oczach średniowiecza przyklekły w zamyśleniu
a my ciche jak Maria akceptujemy z pokorą
łaknienie naszych trzewi i naszych rąk przeznaczenie

* * *

it's we who give birth to males with their strong palms
not from a smile but from pain and earth — smelling
the way mown grass smells in the July sun

in our entrails' deep canyons
there are moss-padded nests and there are baby birds
and the mystery of existence occurs there known to no one
and the layers of prehistory grow unrecorded

above our foreheads renaissance after renaissance floats, golden clouds
before our eyes the Middle Ages kneel lost in thought
while we quiet like Mary humbly accept
the thirst of our wombs and our arms' destiny

* * *

tak lekko przesuwamy się z objęć do objęć
z naszych ramion otwartych
wymyka się słońce
aby okrążyć ziemię
i czynić dzień

rozkołysane morze jest naszym wnętrzem
i flotyllę odpływające w przyszłość
chwieją się zakotwiczone
w zgięciu naszych kolan
w półksiężycu uniesionych stóp

* * *

so lightly we move from embrace to embrace
from our open arms
the sun steals out
to circle the earth
and bring about daylight

the surging sea forms our interior
and flotillas sailing away into the future
rock at anchor
under the arch of our knees
within the crescent of our raised feet

* * *

pokornie cię kocham
widzisz
nawet łokieć swój kocham
bo raz był twoją własnością

widocznie tak można
z najprawdziwszym mieniem
rozstać się
i nie patrząc wstecz odejść

widocznie można
pośrodku chłodnej ziemi
zostać

*   *   *

humbly I love you
you see
even my elbow I love
for once it belonged to you

apparently it is possible
to part
with one's truest wealth
and leave without looking back

apparently it is possible
amidst cold earth
to remain

* * *

podziel się ze mną
mojej samotności chlebem powszednim
obecnością zapełń
nieobecne ściany
pozłóć
nie istniejące okno
bądź drzwiami
nade wszystko drzwiami
które można otworzyć
na oścież

* * *

share with me
the daily bread of my loneliness
fill with your presence
the absent walls
gild
the nonexistent window
be a door
above all a door
which can be thrown
wide open

* * *

rozcinałam pomarańczę bólu
połową bólu karmię twoje usta
głodni tak dzielą chleb
spragnieni wodę

uboga jestem — mam tylko ciało
usta ściągnięte tęsknotą
ręce — jesienne liście
wyglądające odlotu

rozcinałam pomarańczę bólu
sprawiedliwie na pół
gorzkim ziarnem karmię twoje usta

*   *   *

I slash the orange of pain
with half the pain I feed your mouth
thus the hungry share bread
the thirsty, water

I'm poor — I have only this body
lips taut with longing
hands — autumn leaves
waiting to fly away

I slash the orange of pain
squarely in half
with the bitter seed I feed your mouth

* * *

mój kochanek wcale nie jest piękny
i charakter ma raczej trudny
ale kto mi umaluje niebo
w ciemny fiolet popołudnia
gdy pozwolę mu odejść i nie wrócić

mój kochanek ma gorące usta
i rząd ostrych zębów kiedy śmiechem
odpowiada na wyzwanie świata
mój kochanek ma usta które wschodzą
półksiężycem nad każdą z moich nocy

mój kochanek nie jest czuły jego oczy
w prostokącie ulicy tańczą
zażęga w dziewczęcych płomieniach
uczepiona u jego cienia
trzymam miłość moją za włosy

w jego cieniu wątle żdźbło trawy
w kwietniową jabłoń rozkwita

*   *   *

my lover is not that handsome
and he has quite a temper
but who will paint my sky
in the dark afternoon purple
if I let him go not to come back

my lover has burning lips
and a row of sharp teeth when with laughter
he replies to the challenge of the world
my lover has a mouth which rises
as a crescent over each of my nights

my lover is not tender his eyes
dance in the street's rectangle
he lights a flame in girls
clutching his shadow
I hold my love by the hair

in his shadow a frail blade of grass
blossoms into an April appletree

* * *

ta noc — dla ciebie
a w kosmatym rozkrojonym
melonie nocy
wnętrze słodkie i soczyste
jeśli moje ciało nie zaświeci
na próżno z gwiazd
usypana droga
wije się poprzez nieważne niebo
i na próżno zgięty
księżyc w głąb ziemi spogląda
jeśli moje usta nie znaczą światło
to z zamkniętymi oczyma
przeżyjesz wszystkie dni

*   *   *

this night — for you
and in the fuzzy cut-open
melon of night
its insides sweet and juicy
if my body does not shine
the star-
-paved road in vain
meanders across the irrelevant sky
and in vain the curved moon
looks deep into the earth
if my mouth does not mean light
then you will live all your days
with closed eyes

* * *

mówił — ze kocha mówił
a teraz mieszkam
w jego uśmiechu
i kreślę
granicę bioder
tak wąskich
jak pień młodego świerka
którego urodę
chwaliłam wczoraj
nim on
śpiwne pragnienie posiał
w moich dłoniach tańczących
w moich stopach na palce wspiętych
w zębach
tęsknię
w wielkiej zadumie
podpieram brodę ręką
myślę — o skórze myślę
której smak
cierpko złoty
pamiętam

* * *

he said — he loved he said
now I live
in his smile
and trace
the shape of hips
as narrow
as the trunk of the young spruce
whose grace
I praised last night
before he
sowed singing desire
in my dancing hands
in my feet standing on tiptoe
in my teeth
I long
in great pensiveness
resting my chin on my hand
I think — about the skin
whose tart and
golden taste
I recollect

STANCE DLA MAŁGOSI

I

kiedy przyjdiesz i roześmiesz usta moje
lustrem jestem w którym oczy twoje skrzą
kiedy przyjdiesz żeby przejrzeć się we mnie
w ogrodzie moim ciężkim od jabłek czekam
czereśnie na uwięzi ramion moich
kiedy przyjdiesz

owoce niosę dla twoich głodnych ust
pragnieniu twemu wilgoć moich łąk
kiedy przyjdiesz
stojąca w oknie otwartym czekam
niespokojnie oczyma gwiazd przeglądając noc

II

jeszcze rano mój miły jeszcze ptaki śpią
uspokój nastrozone pocałunków skrzydła
głos twój obudził miodne pszczoły słońca
i tańczą ponad głową moją pełną snu
głos twój skrzydłami świerszczy
strąca z moich powiek ciszę miłą
a przecież ptaki śpią

rano jeszcze mój miły a ty dotykiem ust
czynisz świt w moim domu i na moim niebie
rozchwiane liście topól rysuje wschód
na liściach świecą krople porannego dżdżu
i poje cię a przecież miły drzewa śpią

STANZAS FOR MALGOSIA

I

when you come and make my mouth all smiles
I am a mirror in which your eyes sparkle
when you come to view yourself in me
I wait in my garden heavy with apples
cherries captive in my arms
when you come

I bring fruit for your hungry mouth
for your thirst the moisture of my meadows
when you come
standing at an open window I wait
with stars' eyes restlessly I inspect the night

II

it's still early my love the birds are still asleep
soothe ruffled wings of kisses
your voice woke the sun's honey bees
they're dancing over my head full of sleep
with crickets' wings your voice
flicks silence off my eyelids love
and yet birds are asleep

it's early my love yet with a touch of lips
you make dawn in my house and in my sky
the sunrise outlines the swaying leaves of poplars
drops of the morning drizzle shine on leaves
and I give you to drink my love yet trees are asleep

* * *

za całą moją miłość — bracie Aniele
dałeś mi złoto w tle i błękitną sukienkę
i przypiąłeś mi parę skrzydeł
i uniosłeś w niebo

a ja nie jestem gwiazdą
żaden z moich promieni nie rozdarł ciemności
w ciemności umiem tylko kochać
i o kolorach nie wiem nic

w moich zaciśniętych dłoniach złoto zachodzi czernią
i krew pochłania błękit
i nisko do ziemi
— jak ciało moje do twego —
przywiera moje niebo

*   *   *

for all my love — brother Angel
you gave me gold for the background and a sky-blue dress
you pinned a pair of wings on me
and lifted me into the sky

yet I am not a star
none of my rays tore the darkness
in the dark I can only love
and of colors I know nothing

in my clenched fists gold turns black
blood swallows up the blue
and tightly to earth
— like my body to yours —
my sky snuggles down

* * *

paznokciami wczepiona w słowa
mówię — jakże cię kocham
jarzębino czerwona
od krwi mojej
piołunie pobladły
od mojego bólu
i lesie lesie ciemny
nieprzebyty jak śmierć

* * *

nails dug into words
I say — how I love you
mountain-ash red
with my blood
wormwood pale
from my pain
and forest dark forest
impassable like death

* * *

zawsze kiedy chcę żyć krzyczę
gdy życie odchodzi ode mnie
przywieram do niego
mówię — życie
nie odchodź jeszcze

jego ciepła ręka w mojej ręce
moje usta przy jego uchu
szepczę

życie
— jak gdyby życie było kochankiem
który chce odejść —

wieszam mu się na szyi
krzyczę

umrę jeśli odejdiesz

* * *

each time I feel like living I scream
when life is leaving me
I refuse to let go
I say — life
don't go yet

his warm hand in my hand
my lips at his ear
I whisper

life
— as if life were a lover
who wants to leave —

I cling to his neck
I scream

I'll die if you leave

* * *

nie potrafię być tylko człowiekiem
jest we mnie spłoszona mysz
i łasica wężąca zapach krwi
i przestרח i pościg
porosłe włosiem mięso
i myśl

nie umiem być tylko drzewem
wytrwały wzrost nie jest moim jedynym
celem
ani tężenie konarów
ani owoc
ani kwiat

ciekawością nacięłam korę
oszlifowałam zastygłe żywiczne krople
żywą tkankę zamieniam codziennie
na świecące próchno słów

słowami
skarżę się z moich udręczeń
jak gdyby liryka była kluczem
którym można by otworzyć
zatrzaśnięty przed wiekami raj

*   *   *

I cannot be merely a human
a scared mouse is in me
and a weasel that knows the smell of blood
and fright and pursuit
hair-covered flesh
and thought

I cannot be merely a tree
stubborn growth is not my only
purpose
neither are firm branches
nor fruit
nor flower

with my curiosity I've cut the bark
polished the solid drops of sap
daily I change the living tissue
into the glowing rot of words

with words
I complain of my torments
as if poetry were a key
which could open
the paradise slammed shut ages ago

* * *

Boże mój zmiłuj się nade mną
czemu stworzyłeś mnie na niepodobieństwo
twardych kamieni

pełna jestem twoich tajemnic
wodę zamieniam w wino pragnienia
wino — zamieniam w płomień krwi

Boże mojego bólu
atłasowym oddechem wymość
puste gniazdo mojego serca

lekko — żeby nie pognieść skrzydeł
tchnij we mnie ptaka
o głosie srebrnym z tkliwości

*   *   *

my God have mercy on me
why have you created me in the unlikeness
of hard rocks

I am full of your secrets
I change water into the wine of yearning
wine — I change into a flame of blood

God of my agony
pad with satin breath
the empty nest of my heart

lightly — not to crush the wings
breathe into me a bird
with a voice silver from loving

* * *

tak wiele serc ku tobie biegnie
że mógłbyś być
i najszczodrzej
słońcem pozłocić moją nędzę
spójrz — znowu się do ciebie modłę
o tkliwość

potężny
kto jeszcze tak w ciebie uwierzy
komu jeszcze będziesz tak potrzebny
jak mnie

najuboższy
odarty ze świetności jak styczniowe drzewo
płonący ze wstydu
w brunatnym ciele pnia
wysłuchaj
proszę o tkliwość

spuść na mnie łask krople słońce
ręce rozrzutne
i ciepło warg

* * *

so many hearts run towards you
that you could be
and most generously
gild my misery with your sunshine
look — I pray to you again
for tenderness

mighty one
who else will so believe in you
to whom will you be so necessary
as to me

neediest one
stripped of splendor like a January tree
burning with shame
inside the chestnut body of a tree
hear me out
I beg for tenderness

deliver unto me salty drops of grace
extravagant arms
lips' warmth

* * *

jeszcze ciągle kręcę włosy na papiloty
jeszcze pocałunki — ptactwo przelotne
przysiada na moich ustach
przed podróżą na południe
lato Jest coraz krótsze
coraz chłodniejsze

jeszcze ciągle uśmiecham się do siebie w lustrze
jakoś to będzie — mówię — trzeba
trzeba napalić ogień kupić chleb
przeczytać Platona
trzeba pomyśleć o jutrze

jeszcze ciągle kiedy oddycham
srebrzy się powietrze
drobny obłok przez chwilę drży potem się rozplywa
i nie ma nic
ani uśmiechu ani myśli o jutrze
ani ciepłego dotyku dłoni — żywej

*   *   *

I still put my hair in curlers
still kisses — birds of passage
alight on my lips
before the trip south
summer grows shorter and shorter
cooler and cooler

I still smile at myself in the mirror
things could be worse — I say — I should
I should light the stove buy bread
read Plato
I should think about tomorrow

when I breathe
the air is still silver
a small cloud trembles for a while then scatters
and there's nothing
neither a smile nor thought about tomorrow
nor a warm touch of a hand — a live one

JESZCZE JEDNO WSPOMNIENIE
ONE MORE MEMORY
(1968)

* * *

jeszcze jedno wspomnienie
przed chwilą napisałam słowo
jestem starsza o słowo
o dwa
o trzy
o wiersz

starsza — co to znaczy starsza

w abstrakcji którą nazwano historia
wyznaczono mi wąski przedział
stąd — dotąd

rosnę

w abstrakcji którą nazwano ekonomia
nakazano mi żyć

w abstrakcji którą nazwano czas —

błądzę
gubię się
i błędę

w Metropolitan Museum
w dziale egipskiej rzeźby
kamień uśmiecha się kobiecymi ustami

*   *   *

one more memory
I have just written a word
I am older by a word
by two
by three
by a poem

older — what does it mean older

within the abstraction called history
I have been assigned a narrow segment
from here — to there

I'm growing

within the abstraction called economy
I was ordered to live

within the abstraction called time —

I'm drifting
straying
and drifting

at the Egyptian wing
of the Metropolitan Museum
stone smiles with woman's lips

* * *

oswajanie słów
jest trudniejsze
niż oswajanie tygrysów
one własną zwinnością zdumione
przeciągają wśród traw
wpełzają kocio na drzewa
poruszają wargami
z bliska
zapach mięsa i pierza
ostry zapach krwi
trzeba pokochać je wszystkie
aby popis
wypadł pomyślnie

* * *

taming words
is harder
than taming tigers
surprised by their own swiftness
they pass through grasses
crawl cat-like up the trees
move their lips
close up
the smell of meat and feathers
sharp smell of blood
must all be loved
for the performance
to succeed

* * *

myślę że jest trudno pisać wiersze
spójrzcie ile razy nie udaje się to tym
którym powinno się udać
ale myślę także że niełatwo jest
połykać truciznę zdobywać szczyty gór
przepłynąć kanał La Manche
a jednak to wszystko są ludzkie osiągnięcia
dlatego ośmielam się raz jeszcze

* * *

I think it's hard to write poetry
look how often it doesn't work for those
who should have succeeded
but I also think it's not easy
to take poison climb mountain tops
or swim across the English Channel
and yet all these are human achievements
that's why I dare one more time

*   *   *

w moim barbarzyńskim języku
kwiaty nazywają się kwiaty
i o powietrzu mówię powietrze
i stąpając po kostkach bruku
obcasami wstukuję
bruk bruk bruk
i mówię kamień tak miękko
jak gdyby kamień był aksamitem
i wtulam twarz w twoją szyję
jak gdyby rosło tam ciepłe futro kota
i kocham
mój barbarzyński język
i mówię: kocham

* * *

in my barbaric tongue
flowers are called flowers
and about air I say air
and stepping on the pavement bricks
with my heels I tap in
brick brick brick
and I say stone so softly
as if stone were velvet
and I bury my face in your neck
as if a cat's warm fur grew there
and I love
my barbaric tongue
and say: I love

* * *

pokazują mi słowa
mówią
zapach róży można odnaleźć w słowie

a ja znajduję papier papier i papier
ani zapachu
ani koloru

i wiem
że snop iskier
gdy robotnicy spawają szyny tramwajowe
a my stoimy kołem
dwóch chłopców dziesięcioletnich i ja
snop iskier
znaczy o wiele bardziej światło
niż słowo światło
i gdy mój znajomy sparaliżowany w fotelu na kółkach
odgryza kawałek chleba który mu podaję
to przechylenie jego głowy
ruch szczęk
ma w sobie więcej życia
niż słowo życie

* * *

they show me words
they say
the scent of roses can be found in a word

but all I find is paper paper and more paper
neither fragrance
nor color

and I know that a spray of sparks
when workers are welding streetcar rails
while we stand around two ten-year-old boys and I
that spray of sparks
means light much more
than the word light
and when my friend paralyzed in a wheelchair
bites off a piece of bread I hand to him
the way he bends his head
the movement of his jaws
have more life in them
than the word life

* * *

Stworzyć wiersz — kiedyś wystarczył wibrujący ból w tkankach i zasób słów nie większy od krzyku zwierzęcia. Teraz potrzebna jest koncepcja i racja, i eksploracje porównawcze w głębiny słowników. Są zabiegi chirurgiczne wokół słów, są słowa hybrydy, pół-słowa, ćwierć-słowa i jest dwuznaczność liter spuchniętych od mądrości. I pragnienie moje — piskłę słowicze milczy ogłupiałe od tych wszystkich partytur i instrumentów. I kiedy zadacie ode mnie znaczenia, czuję, jak gałąź podtrzymująca cienkie gniazdo łamie się z trzaskiem pod ciężarem zrzuconego fortepianu.

* * *

To produce a poem — once a vibrating pain in the tissues was enough and a stock of words no greater than an animal's scream. Nowadays, one needs an outline and an argument, and comparative explorations into the depth of dictionaries. There are surgical interventions around words, there are word-hybrids, half-words, quarter-words, and there is an ambiguity of letters swollen with wisdom. And my thirst — a fledgling nightingale is silenced by all these scores and instruments. And when you ask me for meaning, I feel how the branch that supports the frail nest snaps under the crushing load of a grand piano.

* * *

Lubię pisać wiersze. W wierszu jak na wiecu temperament wrze, krzyk rozsadza formę i uczucie wieje wielkim czerwonym sztandarem.

Wiersz nie poddaje się cenzurze, kpi sobie z bezradnych aniołów załamujących jedwabne skrzydła, wyzywa boga i poniewiera swym stwórcą. Wiersz jest żywiołem.

Klaso robotnicza, modliłam się, klaso powiewająca wielkim czerwonym sztandarem, klaso potężna, klaso dzielna, kochanko wiecująca, ptactwo ciemnopióre, żywiole mój, chodź, pogrzebiemy boga pod krzakiem agrestu i na świeżym grobie zatańczymy zielono!

Żeby tylko ten anioł nie podsłuchał i nie wydał naszego spisku przedwcześnie...

Podejrzewam fiolet, W Egipcie był to kolor żałoby.

Ubierała się weń Kleopatra

po śmierci cesarza

nim umarła

sama.

Lubię czerwień!

* * *

I enjoy writing poems. In a poem, like at a public rally, tempers boil, screams burst open the form, and the emotions wave a huge red banner.

A poem will not submit to censorship, it mocks the helpless angels wringing their silken wings, it challenges the god and scorns its creator. Poems are like the elements.

O, working class — I prayed — who wave a huge red banner, o mighty class, o brave class, o rallying lover, dark-feathered fowl, my element, come, we'll bury the god under a gooseberry bush and dance a green dance on his fresh grave!

Just make sure that angel does not eavesdrop and reveal our plot ahead of time...

I distrust purple. In Egypt, it was the color of mourning.
Cleopatra wore it
after the emperor's death
before she died
herself.

I love the red!

* * *

kobiety ceni się za urodę
mężczyzn za cień od rzęs długich
a poetów za to że w słowie
kryją ptactwo wzruszeń seledynowych

nocą — podłużną od wysmukłych kolan księżycy
wychodzą na bardzo biały światłem porosły pagórek
klęczą nad martwym ptakiem ciszy
szepcząc modlitwy nabrzmiałe tropikalnym bólem

ponad nimi naprzeciw nieruchomego księżycy
komary lęku brzęczą przezroczystymi skrzydłami
a potem pada deszcz — i do domu wracają poeci
piskłeta słów chowając — pod zmokłymi płaszcami

* * *

women are valued for their beauty
men for the shadow cast by long eyelashes
and poets because in the word
they conceal the swarm of willow-green sensations

at night — oblong from the moon's slim knees
they come up the very white hill run riot with light
kneel over the dead bird of silence
whispering prayers swollen with tropical pain

above them across from the rigid moon
mosquitoes of fear keep buzzing with their translucent wings
and afterwards it rains — and homeward go poets
hiding the fledgling words — under rainsoaked coats

Tego roku jest znowu wiosna, wiosna niesłychanie znajoma, dlatego więc poezja dławi się własnym oddechem. Drzewo pod moim oknem popełnia plagiat już dwudziesty rok z rzędu do liści zielonych dodając zielone liście. Kwiaty czereśni tego roku nie są inne niż na początku drzewa czereśniowego, ten sam zapach co wczoraj przenika powietrze. I — chociaż ludzie starzy twierdzą, że to nużące — moja siostra całuje się pod drzewami

tak samo, jak ja się całowałam; całuje się namiętnie popełniając w nieskończoność plagiat z pierwszego pocałunku. Jeszcze mogłabym przywołać trawy, wszystkie trawy, które weszły z nasion wiernie i nieustępliwie, te same, takie same jak kilka miesięcy temu. Życie nie obawia się popełniać plagiatu rodząc życie i zawsze jednakowo zdumiewa monotonna w swym uporze śmierć. Dlatego więc potępiać wiersze o miłości, czemu mieć im za złe bezwstyd i prymityw bezładnego jęku rozkoszy powtarzanego wiernie przez niedbałe o poczytność stulecia.

* * *

This year again there is spring, spring incredibly familiar, so why does poetry suffocate on its own breath. The tree under my window commits plagiarism for the twentieth year in a row, green leaves upon green leaves. This year's cherry blossoms are not different from those when the cherry tree began, the same perfume permeates the air. And — although the old declare it tiresome — my sister kisses under trees as I did; she kisses passionately, forever plagiarizing her first kiss. I could as well recall grasses, all the grasses which have germinated from seed, faithfully and without compromise, like those of several months ago. Life giving birth does not fear plagiarism, just as death — stubborn in its repetition — always stupefies. Why then censure love poems, why object to their lack of shame and primitive disorderly groan of rapture repeated perpetually for centuries oblivious of readership.

MAJ

z czarnego cylindra
wyciąga garście kwiatów
coraz zieleniej
Planty
obejmują miasto Kraków

a w mieście siostra
nieduża wąska
garście uśmiechów zawiesza
na brunatnych gałązkach
coraz zieleniej
coraz tkliwiej

mężczyźni przystają
odurzone milkną ptaki
i deszcz
tak się w jej oczy zagapił
że spadł
bo myślał że to niebo

MAY

out of a black top hat
he pulls handfuls of flowers
ever greener
the Cracow Park
embraces the city

and in the city my sister
narrow and slight
hangs handfuls of smiles
on chestnut boughs
ever greener
ever more tenderly

men halt in their tracks
dazzled birds fall silent
and the rain
stared so hard in her eyes
that it fell
thinking it's heaven

* * *

Małgorzatko jak gałąź wiotka
której usta mieszkają w ciepłym futrze kota
w dłoniach łakomych zaciskasz
trzepoczące z czekolady serce
Małgorzatko
drzwi nie otwieraj
nie wychodź na słońce

siostrą mi jesteś
więc cię ostrzegam
życie przeciągające się podłużnie
wargi kurczy i zęby odsłania krwią świeżą
umyte — Małgorzatko
niech ci nie drżą obojczyki szczupłe

nie pozwól zapachom
przenikać do twoich poduszek
w łóżku skulona — nie daj
kolorom pod rzęsami mieszkać
nie gładź futra kotów
o drzwi oparta
nie płacz

schowaj usta
ukryj dłonie
choćby pod siedem zamków z liści akacji zielonej
wiatr który niebem wędruje
słońca promień
w sieni czeka
aby ciebie wątlą łodyżkę
w gorący piasek stracić

* * *

little sister lithe as a bough
whose lips live in the cat's warm fur
in your greedy little hands you clutch
a quivering chocolate heart
little sister
don't open your door
stay out of the sun

my sister you are
so I forewarn you
life stretching out lengthwise
growls and bares its teeth freshly
washed in blood — little sister
your slender collarbones mustn't tremble

don't let the smells
seep into your pillows
curled up in bed, don't let
colors dwell under your lashes
stop caressing cats' furs
leaning against door frames
don't cry

conceal your mouth
hide your hands
if only under seven locks of green acacia leaves
the wind roaming the skies
the sun's rays
lie in wait in hallways
to knock you, a frail twig,
into the heated sand

* * *

a ja siedzę pod piecem
i staram się przychwycić
na gorącym uczynku — czas
delikatne falowanie firanek
fosforyzowanie ścian
taniec książek
na drewnianej półce
abstrakcyjny liść na dywanie
meksykański kwiat
w jednym oddechu
zamykam

* * *

and I sit by the stove
and try to catch time red-handed
the delicate ripple of curtains
the phosphorescence of walls
books dancing
on the wooden shelf
the abstract leaf on the rug
the Mexican flower
I enclose
in a single breath

* * *

brzuch tej kobiety
futrem wysłane wnętrze
oczy tej kobiety — dwa zwierzątka leśne
takie jakich już nie ma — dzikie
takie których jest coraz więcej

uśmiech tej kobiety
niebo
oczy tej kobiety
figlarne anioły
pół zasłonięte skrzydłem
i odsłonięte pół

los tej kobiety
owoc
mięsiste liście
zielenią mówią i w zimie
nim posypią się
w dół

tej kobiety już nie ma
ta kobieta minęła
zabierając ze sobą
haftowane dzwonkami imię
Maria

* * *

that woman's belly
a fur-lined interior
that woman's eyes — two small forest creatures
the kind that are no more, untamed
the kind that are ever more

that woman's smile
heaven
that woman's eyes
frolicsome angels
half-covered by the wing
half uncovered

that woman's fate
fruit
plump leaves
converse with greenness in winter too
before they spill
to earth

that woman is no more
that woman has gone by
taking with her
her name embroidered in bluebells
Maria

* * *

miłosierni byli Scytowie
gdy umarł król
udusili wstążką jego ulubioną nałożnicę
i jej martwe ciało
rzucili na stos
zmieszały się jej włosy
z popiołem jego rąk
jej drobne zęby
z popiołem jego ust
a kiedy żar pociemniał
zebrali ciepły popiół
i pochowali wszystek
w obszernej skrzyni
rzeźbionej w trawy i kwiaty
w których zamieszkał wiatr

* * *

merciful were the Scythians
when their king died
they would strangle his favorite concubine with a ribbon
and throw her dead body
on the pyre
her hair would mingle
with the ashes of his hands
her small teeth
with the ashes of his lips
then when the embers grew dark
they would collect the warm ash
and bury it all
in a large casket
etched in grasses and flowers
inhabited by the wind

Na przedmieściach Egiptu pręgowane tygrysy wyścielają pustynne korytaze. Kleopatra z oczyma przesłoniętymi ręką w słońce patrzy. Rozszczepione promienie świat barwią fioletowo zielono.

Pod niebem na zielonym liściu Kleopatra w fiolecie. Król właśnie umarł więc w fiolet owinęła ciało.

Smukłe łopatki uskrzydla odchyleniem głowy. W fiolecie jak w pamięci. Chciwa wieczności cienkim palcem drażni podbródek sfinksa. Zamruczał. I przyciągając łokcie do kolan w czystym profilu zastyga. Obok niej drobnymi palcami piasku ugłaskany czas — zasnął.

METROPOLITAN MUSEUM OF ART

In the suburbs of Egypt striped tigers line desert hallways. Cleopatra, shading her eyes with her hand, looks at the sun. Split rays of light color the world purple green.

Under the sky on a green leaf Cleopatra in purple.

The king has just died so with purple she veiled her body.

With the slant of her head her slim shoulder blades turn into wings. In purple as if in memory. Craving eternity with her thin finger she tickles the sphinx's chin. He purrs. Elbows drawn to knees, she freezes, her profile clear.

Beside her, stroked with tiny sand fingers, time fell asleep.

VERITAS

jeśli wyciągnę ręce
i zechcę dotknąć
natrafię na miedziany drut
przez który płynie elektryczny prąd

posypię się
popiołem
w dół

fizyka jest prawdziwa
biblia jest prawdziwa
miłość jest prawdziwa
i prawdziwy jest ból

VERITAS

if I stretch my hands
and try to reach
I'll strike a copper wire
through which electric current flows

I'll spill
in an ash shower
downwards

physics is real
the bible is real
love is real
and real is pain

*   *   *

ty miły jesteś Ślepy
więc cię nie winię
ale ja miałam dwoje oczu widzących
na nic

widzącymi oczyma
nie dostrzegłam twojego serca
chwytnymi rękami
nie ujęłam

i wymknęło mi się
jak ziemia bogu
żeby zataczać się po orbitach
samotności

i stałeś się odległy
jak Mleczna Droga
widny już nocą tylko
bezsenną z chłodu

*   *   *

you dear are blind
so I don't blame you
but I had two seeing eyes
for nothing

with my seeing eyes
I didn't look into your heart
with my quick hands
I didn't grasp

I let it slip away
like god did the earth
to circumnavigate
orbits of loneliness

and you grew distant
as the Milky Way
visible only at night
sleepless from the cold

* * *

nie potrafię inaczej
w środku ciała
jest kot wygięty pragnieniem
wołający o człowiecze ręce

uspokajam go słowami
kłamie
o przedziwnych kolorach i dźwiękach

wbija okrągłe oczy
w pustą ścianę
nie wierzy
przeciąga się
prostuje palce

nie wierzy w nic
i nagle
wszystkie zgięte paznokcie
wbija we mnie
głuchy ślepy kot

*   *   *

I can't do otherwise
inside my body
there's a cat arched with desire
calling for human hands

I comfort it with words
tell lies
of wondrous colors and sounds

it bores its round eyes
into the empty wall
doesn't trust
stretches
spreads its toes

it believes in nothing
and suddenly
it bores into me
all its bent claws
this deaf blind cat

* * *

mój cień jest kobietą
odkryłam to na ścianie
on się uśmiechał falistością linii
i ptak bioder o zwiniętych skrzydłach
na gałęzi uśmiechu śpiewał

drzewo kwitnące
obwieszone zielonymi papugami
poprzez skrzydła
pomarańcza złota dojrzałość
słońce na kroplach połyska
w deszczu
proste i nagie drzewo
moje usta uchylone piersi

wschodzący księżyc rzęs zamigotał
i zgasł
gdy zdmuchnąłeś zapałki płomień
i oparłeś na ramionach moich dłonie
mój cień był kobietą
nim zniknął

* * *

my shadow is a woman
I discovered that on a wall
it smiled with the waviness of lines
and the bird of hips with folded wings
kept singing on the branch of a smile

flowering tree
hung over with green parrots
through wings
an orange golden ripeness
the sun glistens on drops
in the rain
a straight and naked tree
my parted lips my breasts

the rising moon of eyelashes sparkled
and went out
when you blew out the flame of a match
and laid your hands on my shoulders
my shadow was a woman
before it vanished

* * *

namiętność to jest to
o czym Śpiewały skrzypce
zamknięte w ciemnym futerale
w dusznym
jak noc
wewnątrz łupiny światła
znaczone paznokciami gwiazd
ona żyje
w twoich słowach z ciepłego granatu
pachnie brzoskwinia
słońcem
schwytanym w zieloną sieć drzewa
dojrzała
przechylona nad spłowiła trawą
cięży
ko moim dłoniom otwartym
a ja — zamknięte usta
w obcym języku uczę
słowa — ciasnego jak śmierć
miłość

* * *

passion is
what the violin sang about
enclosed in its dark case
airless
like the night
within the shell of light
marked by the nails of stars
it lives
in your words of warm pomegranate
it smells of peach
and sunshine
caught in the green net of a tree
ripe
bent over faded grass
it leans
towards my open hands
while I — my mouth closed
in a foreign tongue teach
the word — confined like death
love

WSZYSTKIE MOJE ŚMIERCI

ile razy można umrzeć z miłości
pierwszy raz to był gorzki smak ziemi
gorzki smak
cierpki kwiat
goździk czerwony palący

drugi raz — tylko smak przestrzeni
biały smak
chłodny wiatr
odzew kół głucho dudniący

trzeci raz czwarty raz piąty raz
umierałam z rutyną mniej wzniosłe
cztery ściany pokoju na wznak
a nade mną twój profil ostry

ALL MY DEATHS

how many times can one die of love
the first time it was the bitter taste of earth
bitter taste
tart flower
carnation burning red

the second time — only the taste of space
white taste
cool wind
echo of wheels barreling on

the third time the fourth time the fifth time
I died with more routine less exalted
the four walls of the room supine
and above me your sharp profile

JEŚLI NIE PRZYJDZIESZ

świat będzie uboższy
o tę trochę miłości
o pocałunki które nie sfruną
w otwarte okno

świat będzie chłodniejszy
o tę czerwień
która nagłym przyływem
nie rozżarzy moich policzków

świat będzie cichszy
o ten gwałtowny stukot
serca poderwanego do lotu
o skrzyp drzwi
otwieranych na oścież

drgający żywy świat
zastygnie
w kształt doskonały nieomal
geometryczny

IF YOU DON'T COME

the world will be poorer
by this little bit of love
by the kisses which won't sail
through the open window

the world will be cooler
by that color
which with a sudden rush
won't burn my cheeks

the world will be more quiet
by that frantic pounding
of a heart straining to fly
by the creaking of doors
thrown ajar

the vibrating living world
will freeze
into a nearly perfect
geometric shape

* * *

nie umiem powiedzieć słowem
nie słowem tęsknię
ale rękoma
zamykającymi przestrzeń
ale krwią
opływającą ręce

jesteś w moim tętnie
odkrzykującym sobie
powracającym do siebie
wiecznie pamiętającym

we mnie powstajesz
najgłębiej
i każdy oddech
który na mrozie krzepnie
przypomina że jesteś
że znów odszedłeś ode mnie

*   *   *

I can't say with a word
not with a word do I yearn
but with my arms
embracing space
but with blood
overflowing my arms

you are in my heartbeat
echoing itself
returning to itself
remembering forever

in me you rise
most deeply
and each breath
which freezes solid in the cold
reminds me that you are
that again you have left me

* * *

po co umyłam piersi
i każdy włos z osobna
czesałam w wąskim lustrze
puste są moje ręce
i łóżko

cienki scyzoryk nocy
rozcinał obrączkę
półksiężycem zwiśla
pod brzezienną w pąki jabłonią

szamocę się szarpie
krochmaloną koszulę
wydyma wielki wiatr

mój brzuch jest gładkim stawem
piersi — rozpieniona woda
ugłaskać je — ugłaskać — ugłaskać

światło dnia pijane z niemocy
znajdzie moje zaschłe usta
i niechętnie i obco
mglisto je ucałuje — odejdzie

* * *

why have I washed my breasts
and combed each hair one by one
before the narrow mirror
my hands are empty
and my bed

the night's thin pocketknife
cut my wedding band open
like a halfmoon it dangles
under the appletree pregnant with buds

I struggle tussle
my starched shirt
blown big with the wind

my belly is a smooth pond
breasts — bubbling water
to be soothed — solaced — caressed

the light of day drunk with languor
will find my scorched lips
and reluctant and unwilling
mistily kiss them — and leave

OSTATNI WIERSZ

to już ostatni wiersz
dla ciebie
więcej nie będzie
powiedziałam
potem
zakleiałam list znaczkiem
i wrzuciłam
w podłużny otwór skrzynki
płaskie kwadratowe serce

teraz ludzie chodzą ostrożnie
wokół skrzynki z listami
pytają
co to —
czy w skrzynce z listami
zamieszkał ptak
bo tłucze
skrzydłami o boki
i nieledwie
śpiewa

LAST POEM

this is the last poem
for you
there'll be none more
I said
then
I closed the letter with a stamp
and dropped
the square flat heart
into the mailbox narrow slot

now people tread with caution
around the letterbox
and keep asking
what's that
did a bird move into
the letterbox
for it beats its wings on the sides
and nearly
sings

*   *   *

gdybym miała tyle istnień
ile kolorowych baloników
trzyma na uwięzi ten pan
byłabym rozrzutna
rozzuciłabym je po niebie
pozwoliłabym im się wplątać
w wiatr i w chmury
i w ptasie skrzydło

sobie
zostawiłabym jedno
zielone
jak liście
jak źdźbła traw
i jak oczy twoje — z bliska

* * *

if I had as many lives
as the colorful little balloons
that man is holding captive
I'd be extravagant
I'd scatter them over the sky
and let them get tangled
in the wind and clouds
and in a bird's wing

for myself
I would put aside one
a green one
like leaves
like blades of grass
and like your eyes — from close up

* * *

niewyczerpane są kopalnie metafor
na urągowisko
otwartą głębią straszą
mrok
a ja chcę życia — płasko,
a ja chcę życia — nisko
ja nie chcę w głąb
ja nie chcę wszczepić
ani wzdłuż

chce żeby się owinęło
o występ muru
konsystencją dzikiego wina
chcę żeby czepiało się okien
drzwi —
żeby zapachem
biegło poprzez dom
żeby dokoła z ziemią krążyło
z moim sercem co wewnątrz tkwi

ja chcę być z mokłą trawą
w twoich ustach
w twoich dłoniach
chcę być tylko z mokłą trawą
do utraty tchu
chcę być bardzo głupią trawą
u twych nóg
przydrożnie rósć

New York, 12 IX 1958 r.

* * *

boundless are the mines of metaphors
from sheer spite
their open abyss frightens
darkness
and I want my life level
and I want my life low
I don't want deep
I don't want across
or alongside

I want it coiled
around the jutting wall
with the texture of vine
I want it to climb on windows
on doors
to overrun the house
with its smell
to circle around the globe
with my heart stuck inside

I want to become a wet blade of grass
in your mouth
in your hands
I want to be just wet grass
till my last breath
I want to be just some very silly grass
at your feet
to grow by the roadside

New York City, 12 Sept. 1958.

* * *

Halina Poświatowska to jest podobno człowiek
i podobno ma umrzeć jak wielu przed nią ludzi
Halina Poświatowska właśnie teraz się trudzi
nad własnym umieraniem

ona jeszcze nie wierzy ale już podejrzewa
i kiedy w sen zagłębia lewą rękę to w prawej
zaciska mocno gwiazdę — strzępek żywego nieba
i światłem poprzez ciemność krwawi

potem gaśnie za sobą wlokąc warkocz różowy
ciemniejący na wietrze nocy groźnej i chłodnej
Halina Poświatowska — te trochę garderoby
i te ręce — i usta co nie są już głodne

Filadelfia, XI 1958 r.

* * *

Halina Poświatowska is a person, they say,
and they say she'll die as many did before her
Halina Poświatowska is busy these days
going about her dying

she does not yet believe it but already suspects
and as she buries her left hand in sleep, in the right
she clutches a star, a scrap of the live sky,
and bleeds across darkness with the light

then she expires dragging behind a pink pigtail
darkening against the wind of the night frightful and cold
Halina Poświatowska — this handful of garments
and these hands, and mouth which is hungry no more

Philadelphia, November 1958

* * *

w Metropolitan Museum
w dziale egipskiej rzeźby
widziałam odłamek posągu
nozdra i wydatnie zarysowane wargi
posąg był wykuty w kamieniu twardym
jak czas

zapamiętałam kamień
uśmiechający się ustami
kobiety którą pochłonał piasek
przesypujący się w złotej klepsydrze
zapamiętałam błysk ornamentów
które wywołały uśmiech
temu — dwa trzy cztery tysiące lat

pamiętam — schodziłam zamyślona
po granitowych stopniach
dwa
trzy
cztery

bo w końcu mam tylko ciało
i moje ciało jest miękkie
i włosy są miękkie
i usta
bo mieszka we mnie chwiejny chronometr
serca
o wadliwej konstrukcji
stąd chronometryczna
niewydolność
i płas szalony
krwi
i moje stopy — właśnie
wzbierają jak rzeki po deszczach

*   *   *

in the Egyptian wing
at the Metropolitan Museum
I saw a fragment of a statue
the nostrils and delicately shaped lips
the statue was carved in stone hard
as time

I kept a memory of the stone
smiling with the mouth
of a woman swallowed by sand
flowing through a golden hour-glass
I recollect the shining ornaments
which brought a smile
two three four thousand years ago

I remember — I was deep in thought descending
the granite steps
two
three
four

because in the end I have only my body
and this body is soft
and soft is my hair
and my lips
because there lives in me an erratic chronometer
the heart
defectively designed
hence a chronometrie
failure
and the mad pulse
of blood
and my feet — keep
undulating like rivers after rain

kiedy wchodzę po granitowych stopniach
oddech mi więźnie w gardle
dwa
trzy...

w Metropolitan Museum
w dziale egipskiej rzeźby
uśmiechają się zmysłowe usta
kamień ma barwę miodu
pod spodem napis
twardy jak...

wczoraj
uderzyłam ramieniem o futrynę drzwi
najpierw był ostry ból
potem — boi odszedł
pozostała fioletowa plama
pęknięte naczynko krwi

when I climb the granite steps
my breath sticks in my throat
two
three...

in the Egyptian wing
at the Metropolitan Museum
sensual lips are smiling
stone the color of honey
underneath letters
hard as...

yesterday
I hit my arm on a door frame
first there was a sharp pain
later — the pain went away
a purple spot remained
a broken blood vessel

*   *   *

mam ręce stopy usta i całą tę resztę
balast który przez chwilę trzyma mnie w okolicy życia
poza tym jest nieskończoność
którą potrafię tylko nazwać

moje serce jest zwierzęciem krwiożerczym
jego głodny krzyk towarzyszy mi wszędzie
w każdym miejscu i w każdym śnie
ciepłym mięsem karmię moje serce

nieskończoność przepływa przeze mnie

*   *   *

I have my hands feet mouth and all the rest
the ballast that for a while keeps me in the neighborhood of life
beyond that there is infinity
which I can only name

my heart is a bloodthirsty animal
its hungry scream accompanies me everywhere
at every place and in every dream
with warm meat I feed my heart

infinity flows through me

*   *   *

kiedy trwam
we wnętrzu miękkich kokonów dni
kiedy przeciągam się we wnętrzu miękkich kokonów
nie wiem
(czas jest względny)
czy dni mijają
czy ja mijam
szybkość ma własności odurzające
coraz szybciej mijają dni

na ostrym zakręcie rośnie rozgałęzione twarde drzewo
za tym zakrętem
nie ma już nic
oprócz pracowitych pokoleń
sękaty brązowy pień
ramię w poprzek
przecina droga

* * *

as I last
inside the soft cocoons of days
as I stretch out inside the soft cocoons
I don't know
(time is relative)
do days pass
do I pass
speed makes you dizzy
days pass faster and faster

at the sharp curve a hard branchy tree grows
around that curve
there's nothing more
besides diligent generations
a knotty brown tree trunk
the road cuts across
a protruding limb

* * *

ptaku mojego serca
nie smuć się
nakarmię cię ziarnem radości
rozbłyśniesz

ptaku mojego serca
nie płacz
nakarmię cię ziarnem tkliwości
fruniesz

ptaku mojego serca
z opuszczonymi skrzydłami
nie szarp się
nakarmię cię ziarnem śmierci
zaśniesz

* * *

bird of my heart
don't grieve
I'll feed you the seed of joy
you'll dazzle

bird of my heart
don't cry
I'll feed you the seed of love
you'll soar

bird of my heart
with drooping wings
don't quiver
I'll feed you the seed of death
you'll fall asleep

*   *   *

poprzez budzenie ptaków
ostrożnie żeby nie obudzić domów które senne
po schodach
unosząc w dłoni stukot obcasów
odchodzę

nie wabię ptasim głosem
ani kolorem nie kwitnę
ani zapachem
nie więcej poprzez liście

nieruchomo patrzę
w zgasłą twarz nocy

umarłego nauczyć miłości
poruszyć ustami jego usta śpiące
poprzez chłód
poprzez sztywność ścięgien
poprzez mrok
uparcie
rozgarniając kwitnącą ziemię
odgrzebać kłaczę pocałunków
Jak kłaczę traw

* * *

through birds' awakening
carefully not to wake the houses still asleep
down the stairs
carrying off in my hand the clatter of my heels
I'm leaving

I don't lure with a bird's voice
nor blossom with color
nor with a fragrance
do I waft through leaves

motionless I look
into night's dim face

to teach love to the dead one
to stroke his sleeping lips with my lips
through chill
through stiffened tendons
through darkness
stubbornly
clawing the flowering earth
to dig out the roots of kisses
like grass roots

* * *

moje oczy — już nic oczy
ale gwiazdy
drobno rozproszone po niebie
moja skóra — już nie skóra
śnieg za oknem
miętko przywarł do ziemi
moja miłość — korzeniami
rozrosła
moja miłość głęboka
ciemna
głucho pęka spalona ziemia

*   *   *

my eyes — eyes no more
but stars
finely scattered over the sky
my skin — skin no more
outside the window snow
clings softly to the ground
my love — its roots
grown sturdy
deep dark
burnt soil sounds hollow
as it cracks

* * *

jeszcze jeden minął dzień
jeszcze jeden list pofrunął
pasmem dymu

jakże mocno krzyczał płomień
jakże palił

teraz skrzętnie na kolanach
zbieram okruszyny prochu
by na środę popielcową
było dość

*   *   *

another day is gone
another letter flew off
in a ribbon of smoke

how hard the flame screamed
how it scorched

now painstakingly down on my knees
I gather crumbs of dust
so when ash Wednesday comes
there'd be enough

* * *

za trzy dni polednie dzień
zniknie ślad

czemu mówię o tym
dlaczego przypominam
o kruchości mojego ciała
o upływie czasu
o przenikaniu ziarenek piasku
o nabrzmiewaniu stóp

tyle razy
obchodziłam zarosłe trawą groby
ja byłam na zewnątrz
oni — tam
nie mogłam z nimi mówić
inaczej
jak poprzez napis
byłam wdzięczna
spłóviałym fotografiom

i nie mogłam nie mogłam sobie wyobrazić

ten pierwotny błąd
każdy z nas musi okupić sam

* * *

in three days this day will pale
all trace will vanish

why do I talk about it
why do I remind you
about my body's frailty
about the passing of time
about the filtering of grains of sand
about the swelling of feet

so many times
have I visited graves overgrown with grass
I was on the outside
they — over there
I could not talk with them
other than through the inscription
I was grateful to the faded photographs

and could not could not imagine

for this original sin
each of us has to atone alone

*   *   *

mój dom jest teraz pełen zasadzek
lepiej nie przychodź do mojego domu
są tam moje usta czerwone jak pamięć
i moje ręce — zwierzęta o sierści zwinnej
i moje oczy — latarnie na morzu
i krzyk moich oczu — bo czas pochmurny
i tuż przy drzwiach stoją moje nie obute stopy i żebrzą
i cały pokój jest chłodny od lęku
i ciemny od pragnienia

* * *

my house is now filled with pitfalls
better stay away from my house
my lips are there red as memory
and my arms — animals with spry fur
and my eyes — lights at sea
and the shriek of my eyes — for the time's overcast
and right by the door my shoeless feet stand begging
and the whole room is chilled with fear
and dark with desire

REMANENT

na wyprzedaż pójdą pocałunki
aż do utraty tchu
na drobną sprzedaż uściski
i czekanie dzień po dniu
i czekanie dzień po dniu
    na noc
    na świt
    na chleb
    na ból
    na głód
    na słońce
    na deszcz
    na niebo
    na... nic
tyle dni
nocy
spojonych w łańcuch chwil
na którym poprowadzą
przedziwnie uległą
poskromioną kobiecość
na sprzedaż...

STOCK-TAKING

kisses will go on sale
breathless kisses
embraces will be discounted
and the waiting day after day
and the waiting day after day
    for night
    for dawn
    for bread
    for pain
    for hunger
    for sun
    for rain
    for heaven
    for... nothing
so many days
nights
forged into a chain of moments
on which
the remarkably subdued
tamed womanhood
will be led to the block...

* * *

czy świat umrze trochę
kiedy ja umrę

patrzę patrzę
ubrany w lisi kołnierz
idzie świat

nigdy nie myślałam
że jestem włosem w jego futrze

zawsze byłam tu
on — tam

a jednak
miło jest pomyśleć
że świat umrze trochę
kiedy ja umrę

* * *

will the world die a little
when I die

I look and look
fox collar on
there goes the world

I never thought
I was a hair in its fur

I was always here
it — there

and yet
it's nice to think
that the world will die a little
when I die

* * *

z takich nitek uplatane jest ciało
zachwyty i ból zachwyty i ból

widziałam go wyciosanego w drzewie
widziałam go w chmurze
widziałam w promieniu

i wszędzie pulsował moim tętnem
oddychał przezroczystą zjawą moich płuc

jestem kościołem
ach jestem niewątpliwie gotyckim kościołem
z tym smukłym krwiobiegiem
w dreszczu

uniesiona nad sobą
spragnionymi ustami
piję przestrzeń

* * *

from such threads is the body woven
rapture and pain rapture and pain

I saw him engraved in wood
I saw him in a cloud
I saw in a beam of light

and everywhere he was he throbbed with my heartbeat
breathed with the transparent shadow of my lungs

I am a church
I am surely a gothic church
with this slender blood-circuit
in flutter

lifted above myself
with thirsty lips
I drink up space

KONIUGACJA

ja minę
ty miniesz
on minie
mijamy
mijajmy
woda liście umyła olszynie

nad wodą
olszyna
czerwona
zmarzła moknie
mijam
mijas
mija
a zawsze tak samotnie

minąłeś
minęłam
już nas nie ma
a ten szum wyżej
to wiatr
on tak będzie jeszcze wieczność wiał

nad nami
nad wodą
nad ziemią

CONJUGATION

I will leave
you will leave
he will leave
we are leaving
let us leave
water washed alder leaves

over the water
a red
alder
freezes in the rain
I am leaving
you are leaving
it is leaving
ever so lonely

you have left
I have left
gone we are
and that whisper above
it's the wind
it will blow like that for ever

over us
over water
over land

* * *

żyje się tylko chwilę
a czas —
jest przezroczystą perłą
wypełnioną oddechem

a meble są kanciaste
a ciało — delikatne
a ziemia — wszędzie płaska
a niebo — nieosiągalne

miłość jest słowem
mózg — metalową skrzynką
nakręcaną codziennie
srebrnym kluczem ułudy

ciekawości by wiedzieć
pragnienia aby znać
pożądania by błyszczeć
uporu aby istnieć

a litość jest wątłym kwiatem
delikatnym kwiatem
który czasem zakwita w snach

*   *   *

you live but for a while
and time —
is a transparent pearl
filled with breath

and furniture is sharp-edged
and flesh — delicate
and the earth — flat all over
and heaven — inaccessible

love is a word
brain — a metal box
wound up everyday
with the silver key of illusion

of curiosity to learn
of thirst to know
of desire to shine
of stubbornness to exist

and pity is a frail flower
a delicate flower
which blossoms in dreams sometimes

* * *

czasem
stęskniona okrutnie
pojawiam się ludziom
w mojej dawnej twarzy
idę na moich dawnych stopach
i dotykam ich uśmiechu
dawnymi rękoma

ale zdradza mnie
przejrzystość skóry
przypominającej strukturę papieru
i nieruchomość źrenic
i po przejściu moim
brak najłżejszego śladu na śniegu

i nagle porażeni wiedzą
rozsuwają się wylęknieni
ofiarując mi wielką białą przestrzeń
bez horyzontu

* * *

sometimes
frightfully homesick
I show myself to people
with my old face
walk on my old feet
and touch their smiles
with my old hands

but the translucence of my skin
resembling the texture of paper
betrays me
and the immobility of my pupils
and the lack of a slightest impression in the snow
after my passage

and suddenly stricken by knowledge
they draw aside frightened
offering me a colossal white space
without a horizon

WIERSTZE ODSZUKANE
DISCOVERED POEMS

* * *

moje ciało jest jak bezpański pies
jeśli skradnie kość pieszczoty to chyba słońcu
ładzie potem mówią — liryka miłosna
a to włókna czerwone samotności

śmietniki uczuć — nawet tym zazdrości
 prostytutkę z żołnierzem ominie na palcach
uśmiechnie się do płotem przemykającej kotki
szepnie dobranoc ptakom przywartym do muru

i tak błędząc doczeka wysokiego świtu
bezpańskie — coraz bardziej sobie niepotrzebne
coraz mniej umiające i rozumiejące
coraz bardziej zdumione...

1966

*   *   *

my body is like a homeless dog
if lucky it steals the bone of a caress from the sun
people say then — love poems
but it's red fibers of loneliness

scrap heaps of feelings — even those it envies
it will tiptoe by a hooker with a soldier
smile at a cat skulking along a fence
whisper goodnight to birds clinging on a wall

and thus wandering will greet high dawn
homeless — more and more useless to itself
less and less knowing and discerning
more and more overwhelmed...

1966

* * *

codziennie
sekuję moje ciało
wszystkie wnętrzości
wyjmuję i oglądam
oddzielnie układam
pragnienie
tęsknotę
ból

doskonale apolityczna
aspołeczna
siedzę w kucki
nad stosem mięsa
segreguję
jak rzeźnik w jatce
pragnienie
tęsknotę
ból

*   *   *

every day
I flay my body
take out and examine
all my insides
I lay out separately
desire
yearning
pain

perfectly apolitical
asocial
I squat
over the pile of flesh
like a butcher at a meat market
separating
desire
yearning
pain

* * *

mówisz — na śmierć
mówisz — na wieczność
a jeśli zmienisz się w drzewo
czy mogę liczyć na to że wszedziesz
pod moim oknem
a jeśli — w szybę
czy będzie można końcem języka
podrażnić twoje dzwoniące jestem
a jeśli — w wiatr
czy będę trawą którą rozszumisz
a jeśli — w światło
czy będę nocą którą rozproszysz
a jeśli — dniem
czy dobrą chmurą osłonisz
moją zmęczoną głowę
jak ją weźmiesz lekko
we włosy
pieszczotą palców zwinnych
wszepczesz
trwam

* * *

you say — unto death
you say — for eternity
but if you turn into a tree
will you be sure to sprout
under my window
and if into a window pane
will I be able with the tip of my tongue
to prod your ringing being
and if into the wind
will I be grass for you to rustle
and if into light
will I be night for you to disperse
and if into day
will you shade with a soft cloud
my tired head
as you take it gently
into my hair
with the caress of your quick fingers
will you whisper
I am

* * *

z tęsknoty pisze się wiersze
z bolesnej
drażącej śpiewny owoc ciała
patrzac na samotne palce
mogę wysnuć pięć poematów
dotykając moich napiętych ust
szepczę
i słowa — rozkołysane rytmem wielkiej wody
plotą się w wiersze
mokre
bardzo słono biegną poprzez twarz

*   *   *

out of longing poetry is written
out of pain
as it bores the body's songlike fruit
watching my lonely fingers
I can spin out five poems
touching my tense lips
I whisper
and the words, swayed by the rhythm of great water
twist into verse
wet
full of salt they run across my face

*   *   *

ona nosi imię wysokiego słonecznika
który zakochany bardzo
odwraca wniebowziętą głowę
z tysiącem złotych źrenic

w szerokie liście
rojem pszczoł
opada słońce

wiec dźwięczy
słonecznik
w niebiesko rzucony
złoto

a Van Gogh — który
istniał tylko w wyobraźni aniołów
sadzi go na płótnie
i przykazuje świecić

*   *   *

she bears the name of a tall sunflower
who very much in love
follows her with the enraptured gaze
of a thousand gold-hued eyes

onto the hearts of broad leaves
as a bee swarm
the sun drones

so the sunflower
chimes
into the bluely thrown
gold

while Van Gogh — who lived
mostly in the minds of angels
has planted him on canvas
and ordered to shine

* * *

kiedy umrę kochanie
gdy się ze słońcem rozstanę
i będę długim przedmiotem raczej smutnym

czy mnie wtedy przygarniesz
ramionami ogarniesz
i naprawisz co popsuł los okrutny

często myślę o tobie
często piszę do ciebie
głupie listy — w nich miłość i uśmiech

potem w piecu je chowam
płomień skacze po słowach
nim spokojnie w popiele nie uśnie

patrzac w płomień kochanie
myślę — co się też stanie
z moim sercem miłości głodnym

a ty nie pozwól przecież
żebym umarła w świecie
który ciemny jest i który jest chłodny

* * *

when I die dear one
and depart from the sun
and become a sad long object not much fun

will you clasp me and hug me
put your arms around me
and repair what cruel fate has done

I often think of you
I often write to you
foolish letters — filled with love and a smile

then hide them in the fire
flames leap higher and higher
to fall asleep in the ashes for a while

looking into the flame my dear
I wonder — should I fear
what will happen to my love-starved heart

but say you won't condone
that I die all alone
in this world so cold and dark

* * *

co z powodu kwiatów
kochanka mojego wyprawiłam na biegun południowy
a gdy go wyprawiłam stwardniały mi usta
i już nie mogłam napić się z czystego źródła
choć pochyliłam bardzo nisko głowę
to z powodu kwiatów
które nie rozkwitły

z powodu gołębi
którym skrzydła od nagłej wiedzy ściemniały tak bardzo
że zamiast złote w słońcu
były czarne
jak noc bez gwiazd
ślepa od urodzenia
z powodu gołębi
mój kochanek postradał palce u rąk a potem dłonie

i już nie miał czym pieścić

w moim domu owiniętym wokół gałęzi drzewa
rozchwianym na wietrze — czekam
i wypatruję
jak gdyby stamtąd mógł powrócić jeszcze
i w nieobecnych dłoniach przynieść
słoneczny rozkwit kwiatów i gołębi

czekam i wypatruję

* * *

because of flowers
I sent my lover to the south pole
but when I sent him away my lips grew stiff
I could no longer drink from the clear spring
though I bent my head very low
it's because of flowers
that never bloomed

because of doves
whose wings so darkened from sudden knowledge
that instead of gold in the sun
they were black
like a starless night
born blind
it's because of doves
my lover lost his fingers and later hands

he had nothing to caress with

in my house wrapped around tree branches
tossed by the wind — I wait
and watch
as if from there he could still return
and in his absent hands bring
the sunny blossoming of flowers and doves

I wait and watch

* * *

właśnie kocham
wiec dłonią
obrysowuję każdy nerw
wiążanie ze złota
właśnie jestem
więc liściom
które wytrysną z drzewa
łagodnej sierści trawy
która wyrośnie
jabłkom które dojrzeją
szepczę w zielone ucho wiosny
ze wczoraj ciemno
w błękitnym morzu
utopiono śmierć

* * *

indeed I love
so with my hand
I trace each nerve
a link of gold
indeed I am
so to leaves
that will burst out of trees
to the grass' tender fur
about to sprout
to apples that will ripen
into the spring's green ear I whisper
that last night darkly
in the light blue sea
death was drowned

W słonecznym kurzu — miała nadejść wiosna — na drodze, którą omijają obłoki, powiedział Walter: kocham ten kraj. Spod uchylonych warg wyrzały zęby ostre i mocne jak kamienna oprawa rzeki.

W powietrzu pełnym ptaków, które skrzydła otwarte pasą dusznym wyziewem śmietników, powiedział Walter: nigdy nie dotknąłem innej kobiety, odkąd poślubiłem żonę.

W krajobrazie wezbranym ciepłą krwią zieleni, pochylonym ku drodze płaskimi dachami domów, powiedział Walter: mam dziką duszę włóczęgi, ale oswoiły mnie ręce kobiety i wrosłem w ziemię jak drzewo. I wiem, że gdybym odszedł, pozostałaby z ustami wygiętymi żalem, z policzkiem opartym na szczupłej dłoni. Wiec drodze mojej mówię czekaj i niecierpliwe stopy spojrzeniem wiążę, którym odbłyśka kolor jej ciepłych oczu.

IN SPACE AND TIME

In sunlit dust — spring was around the corner — on the road that the clouds avoid, Walter said, I love this country. From under his curled lips teeth shone sharp and strong like stones in a seawall.

In the sky filled with birds that fuel their widespread wings with suffocating fumes from the garbage dumps, Walter said, I have never touched another woman since I married my wife.

In a landscape swollen with the warm blood of green growth, bent towards the road by flat roofs of houses, Walter said, I have the wild soul of a tramp, but a woman's hands tamed me and I have put my roots in the soil like a tree. I know that if I left, she would remain, her mouth twisted with grief, her cheek resting on her slim hand. So I tell my road wait and bind my impatient feet with a glance that reflects the color of her warm eyes.

*   *   *

chciałabym cię zobaczyć raz jeszcze
raz jeszcze
przed wieczorem

chciałabym przeżyć jeszcze jedno
lub nawet dwa życia
żeby móc cię zobaczyć

i tamten ból
który mnie wyniósł
na rozżarzony piasek

i tamten deszcz
kwietniowej niepogody

i ją zdyszana
podążającą wiernie
wszystkimi moimi śladami

odwracając głowę na zakrętach
krzyczę
żeby nie śmiała przyjść bez ciebie

1966

* * *

I would like to see you once again
once again
at nightfall

I would like to live another life
or maybe even two
so I could see you

and that pain
which carried me out
onto the white-hot sand

and the rain
of that stormy April

and her, panting
faithfully following
in my every step

turning my head at the corners
I scream
that she dare not come without you

1966

BALLADA

w złotej trumnie której nie tknęła ręka snycerza
leży szczupła księżniczka o biodrach jak kwiat tulipanu
cienkie palce na piersi zastygłej złożyła
w półotwartych źrenicach świecą promyki żalu

księżniczka o królewiczu myśli który odjechał
przebrzmiał tętent kopyt na dziedzińcu zamkowym
nasłuchuje umarłych dźwięków — blade włosy
w jednakich puklach krążą wokół małej głowy

dzwonią pierścionki szaleńczo dzwonią
gdy wiatr potrąca złożone skrzydła nietoperzy
chmurną nocą wychodzi z trumny i jak światło księżycy wąska
staje w oknie — zataczają się ze śmiechu słowiki w jaśminu gałązkach

A BALLAD

in a gold casket untouched by a wood-carver's hand
a slim princess lies her hips like a tulip flower
slender fingers entwined on her still breast
in half-closed eyes rays of sorrow

the princess thinks about the prince who rode away
the clatter of hooves in the castle courtyard have faded
she listens for the departed sounds — hair in even curls
encircles her small head like waxen pearls

wedding rings jingle, jingle madly
as the wind strikes bats' folded wings
on cloudy nights she rises from her casket pale like a moon-lit lily
and stands at the window — among twigs of jasmine nightingales laugh
themselves silly

1956 rok to data ważnego przełomu politycznego i jednocześnie kulturalnego: po okresie socrealizmu poezja polska przemówiła pełnym głosem, ujawniając niestyłchane bogactwo. Liczyć zaczęła się wyobraźnia, odwaga wypowiadania siebie, ironia, dystans, osobowość. Debiut Haliny Poświatowskiej tomem *Hymn bałwochwalczy* w 1958 roku był jeszcze jednym przejawem przełomu, a wybór wiersza wolnego, podejmowanie wprost tematu miłości i refleksja egzystencjalna sytuują Poświatowską w głównym nurcie polskiej poezji.

Jednakże w wypadku twórczości Haliny Poświatowskiej jeszcze ważniejszą rolę niż tło historyczne debiutu odegrała indywidualna biografia. W momencie ukazania się pierwszego tomu poetka dochodziła do zdrowia po skomplikowanej operacji serca w Filadelfii. Lekarze w Polsce byli bezradni. Jako dziewczynka Halina spędziła kilka dni ukrywając się z rodzicami w piwnicy, gdy przez jej rodzinne miasto, Częstochowę, przetaczał się front. Kiedy już mogli wyjść, okazało się, że jest chora, a ciężka angina, leczona domowymi środkami, zostawiła komplikacje i poważne uszkodzenie serca. Nie mogła chodzić do szkoły, uczyła się więc sama, z pomocą matki. Kolejne pobyty w szpitalach i sanatoriach niewiele mogły pomóc. W sanatorium poznała swojego męża, Adolfa Poświatowskiego, studenta reżyserii, również chorego na serce. Małżeństwo nie trwało długo — przerwała je nagle śmierć ukochanego.

Halina przeżyła tragedię, ale pragnęła żyć. Zorganizowanie jej wyjazdu na operację do USA wymagało niestyłchanego wysiłku wielu osób: lekarzy, Polaków w Ameryce, którzy pomogli zebrać fundusze, wreszcie — rodziny.

Operacja, bardzo trudna i ryzykowna, udała się. I wtedy Poświatowską podjęła decyzję, która dla wielu osób była trudna do zaakceptowania: zamiast wrócić do Polski i myśleć przede wszystkim o pielęgnowaniu zdrowia, bez dostatecznych środków finansowych postanowiła zostać na pewien czas w Stanach i podjąć studia. Początkowo mieszkała u przypadkowo poznanych osób, co dwa, trzy tygodnie zmieniając miejsce pobytu, potem nadeszła wiadomość, że udało jej się uzyskać stypendium. Przez dwa lata studiowała w Smith College przedmioty humanistyczne, głównie filozofię. Opowiedziała o tym okresie swojego życia w autobiograficznej

AFTERWORD

1956 marked a significant political as well as cultural transition: after a period of social realism, Polish poetry spoke with a full voice and showed incredible richness. What began to matter was imagination, the courage to express oneself, irony, distance and personality. The debut of Halina Poświatowska *Idol Worship* in 1958 was one indicator of this transition. Her choice of the free verse, addressing directly the subject of love and the existential reflection placed Poświatowska within the mainstream of Polish poetry.

Perhaps in the case of Halina Poświatowska's work even more important than the historical background of her debut was her own life story. When the first book of her poems was published, she was recovering from complicated heart surgery in Philadelphia. Polish doctors could not help her. As a little girl, when the war front went through her home town, Częstochowa, Halina spent a few days in hiding in a cellar, together with her parents. When they were able to come out again, it turned out that she was ill and the sickness — a heavy bout of throat inflammation which was treated with home remedies — was followed by complications, including a serious heart condition. She could not go to school, so she was studying on her own, with her mother assisting. Several periods spent in hospitals and sanatoria were of little help. At a sanatorium she met her future husband, Adolf Poświatowski, who was studying to be a film director and who also had a heart condition. Their marriage did not last long — it was broken up by the death of her beloved.

Halina suffered a tragedy but she wanted to live. It took an immense effort of many people to organise a trip for her to the US to undergo an operation: doctors, the Polish community in America who helped to raise funds, and her family.

The operation, difficult and dangerous, was successful. And then Poświatowska made a decision which many people found hard to accept: rather than returning to Poland and thinking primarily of taking care of her health, she decided to stay in the US for a while to study, despite her insufficient funds. At first she lived with people whom she happened to meet, moving from one place to another every two to three weeks, and then news came that she was lucky to be granted a scholarship. For two years

Opowieści dla przyjaciela. Wiele zawdzięczała pobytowi w Ameryce, choć była też krytyczna; a w jej wierszach można odnaleźć sporo odniesień do tego okresu.

Po powrocie do Polski i uzupełnieniu studiów pracowała na Uniwersytecie Jagiellońskim. Planowała pracę doktorską o podstawach etycznych działalności Maruna Luthera Kinga. Bardziej niż filozofem czuła się jednak poetką. Wkrótce okazało się, że jej stan zdrowia pogarsza się dramatycznie. Zmarła kilka dni po drugiej operacji serca w Warszawie w 1967 roku. Miała wtedy 32 lata. Zdążyła ogłosić trzy tomy poezji (poza wspomnianym już debiutem ukazały się *Dzień dzisiejszy* i *Oda do rąk*), w rok po śmierci poetki opublikowano czwarty, częściowo przez nią ułożony, *Jeszcze jedno wspomnienie*.

Poświatowska jest przede wszystkim poetką miłości. Po raz pierwszy w polskiej literaturze kobieta pisała tak otwarcie o erotycznym pragnieniu, przyznawała się do zmysłowości. Nie mogła zapomnieć jednak o tym, że życie jej jest zagrożone. Na śmierć patrzyła spokojnie, ale tym bardziej chciała żyć pełnią życia. Do dziś dla wielu czytelników kryje się tu najważniejsza zagadka Poświatowskiej: dlaczego nie zrezygnowała z aktywności, podróżowała, kochała, choć lekarze zalecali jej unikanie wzruszeń, spokój i umiar. Jeśli jednak zrozumie się jej wiersze, wyczyta z nich, jaki związek łączy w istocie miłość i śmierć, przestanie być to dziwne. Intensywne przeżywanie, radość, współczucie i miłosne cierpienie są przeciwieństwem całkowitego uspokojenia, czyli śmierci. Nie ma w jej poezji prób wykroczenia poza koniec życia nadzieją; jeśli pojawiają się motywy religijne — są po prostu opracowaniem kulturowych wątków. Jedynie przyroda jest jakimś wymiarem ogólniejszym, przekraczającym śmierć, i jeśli poetka pisze o zmarłym mężu, to szuka go wśród drzew, w bujności przyrody.

W poezji Poświatowskiej pojawiają się odniesienia do filozofii, nie jest to jednak poezja filozoficzna — czyli intelektualna, dająca się przełożyć na język dyskursu, polemiki. Ogromną rolę odgrywa tu metaforyka, wyobraźnia, emocje. Cały świat odbiera poetka zmysłowo: nawet słońce, podmuchy wiatru, także kwiaty i zwierzęta mogą kojarzyć się erotycznie. Czasem widzimy szczególny kult dla własnej urody. Wiersz bywa bowiem lustrem, odbija delikatność, smukłość sylwetki, które są jednocześnie przejawem wdzięku i oznaką egzystencjalnego zagrożenia. Gdy poetka napisze w trzecim tomie wierszy „nie mam dawnej czułości dla mojego ciała”, będzie to groźna zapowiedź zwątpienia we własne siły.

Krytycy rzadko przypominają Poświatowska, choć niewątpliwie ceni się ją, a jej wiersze znajdują się w podstawowych antologiach polskiej poezji. Mimo upływu czasu nie zapominają jednak o poetce czytelniczki,

she was studying art, mainly philosophy, at Smith College. She told her story of that period in an autobiographical *Tale for a Friend*. She was both grateful for and critical of her time in America, and she left many references to that time in her poems.

After returning to Poland and completing her degree, she worked at the Jagellonian University in Krakow. She was planning a doctoral dissertation on the ethical principles of Martin Luther King's activities. More than a philosopher, however, she considered herself to be a poet. Soon it became clear that her health was deteriorating rapidly. She died a few days after the second heart operation in Warsaw in 1967. She was 32. She had managed to have three collections of poems published (in addition to the original one mentioned before, there were *Present Day* and *Ode to Hands*), and a year after her death the fourth collection was published, *One More Memory*, which she had prepared in part herself.

Poświatowska is primarily a poet of love. For the first time in Polish literature a woman wrote so openly about erotic desires and admitted her own sensuality. She could not forget though that her life was under threat. She perceived death with calm but even more so she wanted to live to the fullest. Until today for many readers there remains an unresolved puzzle to Poświatowska's life: why did she not give up being active, why did she travel, and love, although doctors recommended that she avoid emotions and maintain peace and moderation? If one understands her poetry though, and especially discovers the relationship that exists between love and death, the puzzle will cease to intrigue. Intense feelings, joy, compassion and the torments of love are the opposites of the total calmness which death brings. There is no attempt in her poetry to reach out with hope beyond the end of life. Where there appear religious elements — they are mere elaborations on cultural motifs. Only nature takes on another general dimension, which extends itself beyond death. When the poet wrote about her dead husband, she was seeking him among trees and in the abundance of nature.

In Poświatowska's poetry there are references to philosophy but it is not philosophical poetry — intellectual, using the language of discourse or argumentative. A great role is played by the metaphor, imagination and emotions. The poet perceived the whole world in a sensual way: even the sun, the breezes, flowers and animals, all bring about erotic associations. Sometimes we can see a particular cult of her own beauty. A poem becomes a mirror in which a delicate slim figure is reflected to indicate both gracefulness and the existential threat. When she wrote in her third book: „I lack former tenderness for my body", it was a threatening signal of her doubting her own strength.

zwłaszcza — dziewczęta; jakby urok Poświatowskiej był czytelny poprzez jej poezję i miał szczególną siłę przyciągania. I tak chyba jest — Poświatowska czaruje kobiecym wdziękiem, ale jednocześnie — imponuje egzystencjalną odwagą.

Anna Nasiłowska

Literary critics hardly ever mention Poświętowska, although she is undoubtedly well regarded and her poems are included in many general anthologies of Polish poetry. Despite the passing of time Poświętowska is not forgotten by the readers, and in particular by girls. It is as if Poświętowska's charm could be sensed through her poems and acquired a special appeal. Perhaps she enchants with her feminine charm but at the same time she impresses with her existential courage.

Anna Nasiłowska
translated by Marie Kabala

Dziękuję Donowi, Sibelan i Caroline, bez pomocy których nie starczyłoby mi odwagi.

Słowiańskiej bibliotece Uniwersytetu Illinois w Champaign-Urbana za-
wdzięczam dostęp do skarbów poezji Polek. Rajskiemu Hodgebrook na
wyspie Whidbey w stanie Washington stokrotne dzięki za miesiąc spokoju
wśród drzew.

Thank you to Don, Sibelan and Caroline without whom I would never dare.

I'm grateful to Champaign-Urbana Slavic Library where I discovered the wealth of Polish women's poetry and to Hedgebrook for the luxury of time to do what I wanted.

Maya Peretz

SPIS TREŚCI (CONTENTS)

HYMN BAŁWOCHWALCZY (IDOL WORSHIP), 1958

*** (w kwiatkach czerwemchy...) (<i>amid wild cherry blossoms...</i>)	6
Przypominam (<i>Keep in mind</i>)	8
*** (<i>Jestem Julią...</i>) (<i>I'm Juliet...</i>)	12
*** (<i>przechodzili koło mnie...</i>) (<i>they passed by me...</i>)	14
*** (<i>szukam cię w miękkim futrze kota...</i>) (<i>I look for you in the cat's soft fur...</i>)	16
*** (<i>jestem dla ciebie czuła...</i>) (<i>I am gentle with you...</i>)	18
*** (<i>chce pisać o tobie...</i>) (<i>I want to write about you...</i>)	20
*** (<i>ile lat mają twoje ręce...</i>) (<i>how old are your hands...</i>)	22
Wenus (<i>Venus</i>)	24
Wiersz o miłości (<i>A poem about love</i>)	26
*** (<i>w obfitym lecie...</i>) (<i>in lavish summer...</i>)	28
Kot (<i>Cat</i>)	30
O wróblach (<i>On sparrows</i>)	32
Wieczny finał (<i>Eternal finale</i>)	34
Łasica (<i>She-weasel</i>)	36
*** (<i>na zakurzonej drodze...</i>) (<i>on a dust-covered road...</i>)	38
Z Manczy (<i>From Mancha</i>)	40
Lustro (<i>Mirror</i>)	42

DZIEŃ DZISIEJSZY (PRESENT DAY), 1963

*** (<i>lubię tęsknić...</i>) (<i>I like longing...</i>)	46
Rekolekcje dla kota (<i>Sermonizing a cat</i>)	48

ODA DO RĄK (ODE TO HANDS), 1966

*** (<i>nie mam dawnej czułości...</i>) (<i>I lack former tenderness...</i>)	52
Przypowieść (<i>Parable</i>)	54
Podróż pociągiem osobowym (<i>A trip by a passenger train</i>)	56
*** (<i>przeciw światu...</i>) (<i>against the world...</i>)	58
*** (<i>drzazga mojej wyobraźni...</i>) (<i>a splinter of my imagination...</i>)	60
*** (<i>pytasz czemu pociąga mnie magia liczb...</i>) (<i>you ask what intrigues me in the magic of numbers...</i>)	62
*** (<i>jaki to piękny szkielet...</i>) (<i>what a lovely skeleton...</i>)	64
*** (<i>moim głównym zajęciem...</i>) (<i>my main pastime...</i>)	66
*** (<i>chodź tu do mnie mój najmiłszy...</i>) (<i>come here sweetheart...</i>)	68
*** (<i>delikatnie niosę moje serce...</i>) (<i>carefully I carry my heart...</i>)	70

*** (pytasz — co dźwigają w jukach wielbłądy podróżne...) (you ask — what camels haul in their saddle-bags...)	72
*** (wczoraj pisałam wiersze...) (yesterday I wrote poems...)	74
*** (zbawienie jest w ciepłym futrze...) (salvation is in warm fur.J)	76
*** (to my rodzimy mężczyzn...) (it's we who give birth to males...)	78
*** (tak lekko przesuwamy się...) (so lightly we move...)	80
*** (pokornie cię kocham...) (humbly I love you...).....	82
*** (podziel się ze mną...) (share with me...).....	84
*** (rozcinam pomarańczę bólu...) (I slash the orange of pain...)	86
*** (mój kochanek...) (my lover...).....	88
*** (ta noc — dla ciebie...) (this night — for you...).....	90
*** (mówił — że kocha mówił...) (he said — he loved he said...)	92
Stance dla Małgosi (Stanzas for Małgosia)	94
*** (za całą moją miłość...) (for all my love...).....	96
*** (paznokciami wczepiona w słowa...) (nails dug into words...)	98
*** (zawsze kiedy chcę żyć krzyczę...) (each time I feel like living I scream...).....	100
*** (nie potrafię być tylko człowiekiem...) (I cannot be merely a human...).....	102
*** (Boże mój zmiłuj się nade mną...) (my God have mercy on me...).....	104
*** (tak wiele serc...) (so many hearts...).....	106
*** (jeszcze ciągle kręcę włosy...) (I still put my hair in curlers...)	108

JESZCZE JEDNO WSPOMNIENIE (ONE MORE MEMORY), 1968

*** (jeszcze jedno wspomnienie...) (one more memory...).....	112
*** (oswajanie słów...) (taming words...).....	114
*** (myślę że jest trudno pisać wiersze...) (I think it's hard to write poetry...).....	116
*** (w moim barbarzyńskim języku...) (in my barbaric tongue...)	118
*** (pokazują mi słowa...) (they show me words...)	120
*** (Stworzyć wiersz...) (To produce a poem...).....	122
*** (Lubię pisać wiersze...) (I enjoy writing poems...)	124
*** (kobiety ceni się za urodę...) (women are valued for their beauty...)	126
*** (Tego roku...) (This year...)	128
Maj (May)	130
*** (Małgorzatko jak gałąź wiotka...) (little sister lithe as a bough...)	132
*** (a ja siedzę pod piecem...) (and I sit by the stove...).....	134
*** (brzuch tej kobiety...) (that woman's belly...)	136
*** (miłosierni byli Scytowie...) (merciful were the Scythians...)	138
Metropolitan Museum of Art (Metropolitan Museum of Art)	140
Veritas (Veritas).....	142
*** (ty miły jesteś ślepy...) (you dear are blind...)	144
*** (nie potrafię inaczej...) (I can't do otherwise...)	146
*** (mój cień jest kobietą...) (my shadow is a woman...).....	148
*** (namiętność to jest to...) (passion is...).....	150

Wszystkie moje śmierci (<i>All my deaths</i>)	152
Jeśli nie przyjdiesz (<i>If you don't come</i>)	154
* * * (<i>nie umiem powiedzieć słowem...</i>) (<i>I can't say with a word...</i>)	156
* * * (<i>po co umyłam piersi...</i>) (<i>why have I washed my breasts...</i>)	158
Ostatni wiersz (<i>Last poem</i>)	160
* * * (<i>gdym miała tyle istnień...</i>) (<i>if I had as many lives...</i>)	162
* * * (<i>niewyczerpane są kopalnie metafor...</i>) (<i>boundless are the mines of metaphors...</i>)....	164
* * * (<i>Halina Poświatowska to jest podobno człowiek...</i>) (<i>Halina Poświatowska is</i> <i>a person, they say...</i>)	166
* * * (<i>w Metropolitan Museum...</i>) (<i>in the Egyptian wing...</i>)	168
* * * (<i>mam ręce stopy usta...</i>) (<i>I have my hands feet mouth...</i>)	172
* * * (<i>kiedy trwam...</i>) (<i>as I last...</i>)	174
* * * (<i>ptaku mojego serca...</i>) (<i>bird of my heart...</i>)	176
* * * (<i>poprzez budzenie ptaków...</i>) (<i>through birds' awakening...</i>)	178
* * * (<i>moje oczy...</i>) (<i>my eyes...</i>)	180
* * * (<i>jeszcze jeden minął dzień...</i>) (<i>another day is gone...</i>)	182
* * * (<i>za trzy dni polednie dzień...</i>) (<i>in three days the day will pale...</i>)	184
* * * (<i>mój dom jest teraz pełen zasadzek...</i>) (<i>my house is now filled with pitfalls...</i>) ...	186
Remanent (<i>Stock-taking</i>)	188
* * * (<i>czy świat umrze trochę...</i>) (<i>will the world die a little...</i>)	190
* * * (<i>z takich nitki upłątane jest ciało...</i>) (<i>from such threads is the body woven...</i>) ...	192
Koniugacja (<i>Conjugation</i>)	194
* * * (<i>żyje się tylko chwilę...</i>) (<i>you live but for a while...</i>)	196
* * * (<i>czasem...</i>) (<i>sometimes...</i>)	198

WIERSE ODSZUKANE (*DISCOVERED POEMS*)

* * * (<i>moje ciało jest jak bezpański pies...</i>) (<i>my body is like homeless dog...</i>)	202
* * * (<i>codziennie...</i>) (<i>every day...</i>)	204
* * * (<i>mówisz — na śmierć...</i>) (<i>you say — unto death...</i>)	206
* * * (<i>z tęsknoty pisze się wiersze...</i>) (<i>out of longing poetry is written...</i>)	208
* * * (<i>ona nosi imię...</i>) (<i>she bears the name...</i>)	210
* * * (<i>kiedy umrę kochanie...</i>) (<i>when I die dear one...</i>)	212
* * * (<i>zo z powodu kwiatów...</i>) (<i>because of flowers...</i>)	214
* * * (<i>właśnie kocham...</i>) (<i>indeed I love...</i>)	216
W przestrzeni i czasie (<i>In space and time</i>)	218
* * * (<i>chciałabym cię zobaczyć raz jeszcze...</i>) (<i>I would like to see you once again...</i>)..	220
Ballada (<i>A Ballad</i>)	222
Postowie (<i>Afterword</i>)	224

Printed in Poland
Wydawnictwo Literackie, Kraków 1998
31-147 Kraków, ul. Długa 1
<http://www.wl.interkom.pl>
e-mail: handel@wl.interkom.pl
Wydanie pierwsze
Skład i łamanie: „Edycja”, Kraków, pl. Matejki 8
Druk i oprawa: Cieszyńska Drukarnia Wydawnicza
Zam. 1151/K-97